

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

Министерство на
регионалното развитие и
благоустройството

План за
възстановяване и
устойчивост

УТВЪРДЕНО СЪС

ЗАПОВЕД № РД-02-14-153/28.01.2026 г.,

ИЗМЕНЕНО СЪС ЗАПОВЕД № РД-02-14-784/17.03.2026 г.

МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

СТРУКТУРА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ДОКЛАДВАНЕ

РЪКОВОДСТВО

за изпълнение и отчитане на подмярка 1 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд“, част от инвестиция С4.11 „Подкрепа за обновяване на сградния фонд“ от Националния план за възстановяване и устойчивост

София, 2026

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

Министерство на
регионалното развитие и
благоустройството

План за
възстановяване и
устойчивост

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ:

МВУ – Механизъм за възстановяване и устойчивост

НПВУ – Национален план за възстановяване и устойчивост

МРРБ – Министерство на регионалното развитие и благоустройството

СНД – Структура за наблюдение и докладване

ВП – Водещ партньор

АБФП – Администратор на безвъзмездна финансова помощ

ИСМ – Информационна система на Механизма

ИСУН – Информационна система за управление и наблюдение

ИСМ-ИСУН – Информационна система на Механизма - Информационна система за управление и наблюдение

ДДС – Данък добавена стойност

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

Министерство на
регионалното развитие и
благоустройството

План за
възстановяване и
устойчивост

СЪДЪРЖАНИЕ:

ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА РЪКОВОДСТВОТО

РАЗДЕЛ I. СЪДЪРЖАНИЕ, ИЗМЕНЕНИЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОГОВОРА ЗА ФИНАНСИРАНЕ

ГЛАВА 1. СЪДЪРЖАНИЕ, ИЗМЕНЕНИЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОГОВОРА ЗА ФИНАНСИРАНЕ ОТ МЕХАНИЗМА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ

1. СЪДЪРЖАНИЕ НА ДОГОВОРА ЗА ФИНАНСИРАНЕ
2. ИЗМЕНЕНИЕ НА ДОГОВОРА ЗА ФИНАНСИРАНЕ
3. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОГОВОРА ЗА ФИНАНСИРАНЕ

РАЗДЕЛ II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА ЗА ФИНАНСИРАНЕ

ГЛАВА 1. ВЪЗЛАГАНЕ ПО РЕДА НА ЗАКОНА ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

ГЛАВА 2. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА КОНТРОЛ ОТ СТРАНА НА СЪД НА ПРОВЕЖДАНИТЕ ОТ ВОДЕЩИТЕ ПАРТНЬОРИ ПРОЦЕДУРИ ЗА ИЗБОР НА ИЗПЪЛНИТЕЛ

1. ПРЕДВАРИТЕЛЕН КОНТРОЛ
2. ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ

РАЗДЕЛ III. ТЕХНИЧЕСКО И ФИНАНСОВО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА ЗА ФИНАНСИРАНЕ

ГЛАВА 1. ТЕХНИЧЕСКО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА ЗА ФИНАНСИРАНЕ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗБРАНИЯ ЕКИП
2. СКЛЮЧЕНИ ДОГОВОРИ С ИЗПЪЛНИТЕЛИ И АНЕКСИ КЪМ ТЯХ
3. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИ ЗА СМР
4. ОТЧИТАНЕ НА ПОСТИГНАТИТЕ РЕЗУЛТАТИ
5. СПАЗВАНЕ НА ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ – РАВНОПОСТАВЕНОСТ, РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ, НАНАСЯНЕ НА ЗНАЧИТЕЛНИ ВРЕДИ

ГЛАВА 2. ФИНАНСОВО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА ЗА ФИНАНСИРАНЕ

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

Министерство на
регионалното развитие и
благоустройството

План за
възстановяване и
устойчивост

1. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СЧЕТОВОДНОТО И ФИНАНСОВО ОТЧИТАНЕ НА ИНВЕСТИЦИЯТА

2. ПЛАНИРАНЕ И ПРОГНОЗИРАНЕ
3. ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ
4. ТРЕТИРАНЕ НА ДДС ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ИНВЕСТИЦИИ ПО МВУ
5. ПЛАЩАНИЯ ОТ СНД КЪМ ВОДЕЩ ПАРТНЬОР

ГЛАВА 3. ФИНАНСОВО-ТЕХНИЧЕСКИ ОТЧЕТИ

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ:
2. МЕЖДИНЕН/ОКОНЧАТЕЛЕН ФТО ОТ ВП
3. СПИРАНЕ НА СРОКА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ФТО
4. ПЪЛНО ИЛИ ЧАСТИЧНО ОДОБРЯВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ИНВЕСТИЦИЯТА

5. ОДОБРЯВАНЕ НА ИЗВЪРШЕНИ ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ
6. ПОТВЪРЖДАВАНЕ ОТ ВОДЕЩИЯ ПАРТНЬОР НА ИЗВЪРШЕНИТЕ ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ

ГЛАВА 4. ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА НЕДОПУСКАНЕ НА НЕРЕДНОСТИ

ГЛАВА 5. ОТЧИТАНЕ НА ДОГОВОРИ ЗА ПРОЕКТИРАНЕ, СТРОИТЕЛСТВО (СМР), ИНЖЕНЕРИНГ, ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА СТРОИТЕЛЕН НАДЗОР И ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА АВТОРСКИ НАДЗОР („СТРОИТЕЛНО ДОСИЕ“)

ГЛАВА 6. ПРОВЕРКИ НА МЯСТО

ГЛАВА 7. ИНФОРМАЦИЯ, КОМУНИКАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ. ДОКУМЕНТАЦИЯ

1. НАЧАЛЕН ЕТАП НА ПРОЕКТА
2. ЕТАП СЛЕД ПРИКЛЮЧВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ЗАБЕЛЕЖКИ

ГЛАВА 8. ДОКУМЕНТАЦИЯ

1. ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА СЪХРАНЕНИЕ НА ДОКУМЕНТАЦИЯТА
2. ИЗИСКВАНИЯ ПО ОТНОШЕНИЕ НА СЪХРАНЕНИЕТО НА ДОКУМЕНТАЦИЯТА
3. ДОСТЪП ДО ДОКУМЕНТАЦИЯТА

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

Министерство на
регионалното развитие и
благоустройството

План за
възстановяване и
устойчивост

ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА РЪКОВОДСТВОТО

Настоящото Ръководство се издава в съответствие с чл. 31, ал. 1 от Постановление № 114 от 8 юни 2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост (ПМС № 114/2022 г.).

Ръководството е предназначено за Водещите партньори (ВП) и Администратори на бевъзмездна финансова помощ (АБФП), които изпълняват договори за финансиране по Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) към Министерство на регионалното развитие и благоустройството в качеството му на Структура за наблюдение и докладване (СНД). Настоящото има за цел да улесни ВП/АБФП, чрез предоставяне на конкретна, синтезирана и систематична информация относно техните основни права и задължения по договорите, и как финансираните инвестиции да бъдат успешно изпълнени, отчетени и платени. Същото описва действията и формалните процедури, които трябва да бъдат изпълнявани от ВП, за да се осигури правилно техническо и финансово изпълнение на договора за финансиране.

Ръководството разглежда следните основни въпроси:

- 1) Съдържание, изменение и прекратяване на договорите за финансиране;
- 2) Техническото изпълнение на договорите за финансиране, в т.ч. провеждане на процедури за определяне на изпълнител, сключване и изпълнение на договорите с изпълнителите;
- 3) Финансовото изпълнение на договорите за финансиране, в т.ч. допустимост на разходите и видове плащания;
- 4) Контролът от страна на СНД върху процедурите за определяне на изпълнител;
- 5) Отчитане на напредъка по изпълнение на инвестицията, в т.ч. междинни и окончателни финансово-технически отчети (ФТО);
- 6) Документооборот и комуникация със съответните институции;
- 7) Правилата за информация, комуникация и публичност;
- 8) Поддържането на система за съхраняване на информацията по договорите за финансиране.

Неразделна част от настоящото Ръководство са приложения – образци на СНД на документите, които се изискват във връзка с изпълнението и отчитането на инвестицията, предмет на договора за финансиране.

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

Министерство на
регионалното развитие и
благоустройството

План за
възстановяване и
устойчивост

РАЗДЕЛ I. СЪДЪРЖАНИЕ, ИЗМЕНЕНИЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОГОВОРА ЗА ФИНАНСИРАНЕ

ГЛАВА 1. СЪДЪРЖАНИЕ, ИЗМЕНЕНИЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОГОВОРА ЗА ФИНАНСИРАНЕ ОТ МЕХАНИЗМА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ

1. Съдържание на договора за финансиране

Със сключения договор за финансиране между СНД и ВП се уреждат правата и задълженията на страните във връзка с изпълнението на одобрената инвестиция по МВУ.

Преди да пристъпи към изпълнението на договора, ВП следва подробно да се запознае със съдържанието му, вкл. *Условията за изпълнение* и всички приложения към него. Необходимо е да се обърне особено внимание на всички срокове, свързани с изпълнението на одобрената инвестиция.

ВП следва стриктно да изпълнява своите задължения по договора, основните от които са:

1) носи основната отговорност за изпълнението на одобрената инвестиция и постигането на нейните етапи (качествени показатели) и цели (количествени показатели), така както е заложено в договора. Поради това, в съответствие с най-добрите практики в управлението на проекти, ВП е длъжен да осигури необходимите ресурси, ефективност, прозрачност и добросъвестност при изпълнението на предвидените дейности;

2) длъжен е да предоставя цялата информация за изпълнението на одобрената инвестиция на СНД и/или упълномощени от нея лица, както и при поискване на: Дирекция „Национален фонд“ в Министерството на финансите в качеството ѝ на национален координиращ орган по изпълнението на НПВУ; Дирекция „Централно координационно звено“ в администрацията на Министерския съвет, която отговаря за наблюдението на изпълнението на етапите и целите в НПВУ, включително напредъка по общите показатели, зеления и дигиталния принос на инвестициите и равнището на социалните разходи; националните одитиращи органи; службите на Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата, и външните одитори, извършващи проверки на документацията по изпълнение на инвестицията съгласно Общите условия на договора. СНД и посочените контролни и одитиращи органи могат по всяко време да изискват допълнителна информация, като тази информация следва да им бъде предоставена в срока и вида, посочени в тяхното искане;

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
---	---	---

3) да изпълнява дейностите според описание на предложението за изпълнение на инвестиция (Формуляр за кандидатстване, подаден в ИСМ-ИСУН 2020, раздел НПВУ - неразделна част от договора).

В случай, че възникнат трудности или пречки при изпълнението на договора за финансиране, ВП следва да изпрати „Кореспонденция“ през модул „Договори“ ИСМ-ИСУН 2020, за да бъде намерено навременно и подходящо разрешаване на възникналите проблеми и с цел да се избегнат рискове за успешното изпълнение на инвестицията, както за СНД, така и за ВП.

2. Изменение на договора за финансиране

Всеки един договор е възможно да се нуждае от изменение/я по време на изпълнението на проектните дейности, ако обстоятелствата, засягащи изпълнението на дейностите, са се изменили от датата на подписване на първоначалния договор.

2.1. Уведомление чрез кореспонденция през ИСМ-ИСУН

Водещият партньор следва да уведоми СНД в писмен вид чрез кореспонденция в ИСМ-ИСУН 2020, в следните случаи:

- 1) промяна в адреса за кореспонденция и контакти;
- 2) отстраняване на технически грешки в проекта с изключение на промяна на индикатори;
- 3) промяна в седалище и адреса на управление;
- 4) промяна в наименованието и правния статут на водещия партньор получател;
- 5) промяна на законния/ите представляващ/и;
- 6) намаляване на средствата, финансирани със средства от НПВУ след провеждане на обществени поръчки;
- 7) увеличаване и/или намаляване на собствения принос на ВП;
- 8) промяна на ръководител и/или членове на екип, в т.ч. добавяне и/или промяна на първоначално заложените членове на екипите, както и при промяна на квалификацията и отговорностите на екипа;
- 9) промяна на банкова сметка;
- 10) промяна на дейност/дейности, при която/които не се променят бюджета и индикаторите на договора;
- 11) промяна при изпълнението и/или възлагането на дейност *Инженеринг* (от инженеринг на СМР, проектиране, авторски надзор, без това да води до увеличаване на

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

разходите за тази дейност в бюджета на проекта);

12) всички случаи на промяна в *План за изпълнение на дейностите* по проекта, с изключение на продължителността на проекта;

13) всички случаи на промяна в *План за външно възлагане*;

14) промяна/актуализиране на КСС след проектиране/ разработване на технически/ работен проект съгласно ЗУТ;

При Уведомление чрез кореспонденция през ИСМ-ИСУН 2020 ВП следва да наименува кореспонденцията, по начин от който да е видна промяната (напр.: „Уведомление_1_екип; Уведомление_2_План за външно възлагане“ и т.н.).

2.2 Сключване на допълнително споразумение (анекс) към договора за финансиране:

2.2.1. Сключеният договор за финансиране, включително одобрената инвестиция, може да бъде изменян и/или допълван чрез сключване на допълнително споразумение (анекс) в следните случаи:

1) По инициатива на структурата за наблюдение и докладване и/или по искане на ВП/АБФП на средства от Механизма, когато това се основава на свързани с процедурата промени в правото на Европейския съюз и/или българското законодателство, в политиката на европейско и/или национално ниво, произтичаща от НПВУ или друг стратегически документ, или при изменение на НПВУ;

2) По мотивирано искане на водещия партньор, което:

а) не засяга основната цел на одобреното предложение или не променя предназначението на подпомаганите активи;

б) не води до несъответствие с целите, дейностите, изискванията, посочени в условията по чл. 5, ал. 1 от ПМС № 114/2022 г.;

в) не би поставило под въпрос сключването на договора, съответно условията, при които същият би бил сключен, или не би било в противоречие с равнопоставеното третиране на кандидатите за финансиране от Механизма;

г) не води до несъответствие с критериите за оценка, по които предложението е било оценено, съгласно условията по чл. 5, ал. 1 от ПМС № 114 от 08.06.2022 г.

3) По мотивирано искане на водещия партньор сключеният договор може да бъде

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

изменен при следните обстоятелства:

- При промяна на първоначалните стойности на конкретните разходи, посочени в бюджета на проекта, когато се извършва преразпределение на средства, водещо до увеличаване или намаляване на договорените в бюджета стойности на разходите, както и разделянето, окрупняването и отпадането на конкретни разходи (видове разходи) или промяна на конкретни дейности;
- При промяна на разходите по двата режима на помощ (непомощ и минимална) в одобрения бюджет поради настъпили промени в декларираните обекти, попадащи по режим „минимална помощ“, което налага преразпределение на одобрените разходи между бюджетните редове. Промяната не следва да води до увеличаване на общата стойност (сумата от режим "непомощ" и режим "минимална помощ") на договорената безвъзмездна финансова помощ по проекта и не следва да надвишава разходите съгласно сключени договори с външни изпълнители.
- Промяна на срока на проекта.

2.2.2. Процедура по изменение на договор за финансиране чрез анекс:

При изменение по инициатива на ВП същият следва да представи искане за изменение на договора на вниманието на СНД най-късно в едномесечен срок преди датата на влизане в сила на искането за изменение, освен ако са налице особени обстоятелства, надлежно обосновани от водещия партньор и приети от СНД. СНД си запазва правото да откаже исканото изменение на договора, както и да изисква допълнителни пояснения и документи, обосноваващи исканото изменение.

Изменението на договора влиза в сила след подписване на допълнително споразумение между СНД и водещия партньор.

ВАЖНО!

- Водещия партньор може да инициира искане за изменение на срока на договора за финансиране, само ако датата на приключване на договора, е преди 30.06.2026 г.
- Промени в бюджета на договора, водещи до превишаване на средствата по бюджетни пера, за които има ограничения в Насоките за кандидатстване по съответната процедура за предоставяне на средства по МВУ, се поемат като собствен принос на ВП.

При стартиране на процедура по искане за изменение на Договор чрез анекс, водещия

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
---	---	---

партньор следва сам да създаде нова версия към договора в ИСМ-ИСУН. В раздел „Искане за изменение/промяна“, поле „Описание на исканите промени (до 35 000 символа)“ следва да се посочат основните причини, довели до исканото изменение. В поле „Прикачени документи“ се прилагат всички необходими документи към искането в един .ZIP файл, наименован с поредността на анекса и вида изменение (напр. „Анекс_01“). Водещият партньор не следва да променя/изтрива съдържанието на документи в договора, одобрени и налични в Раздел „Прикачени документи“.

ВП нанася всички промени в съответните раздели на договора в ИСМ-ИСУН, а актуализираните документи, които следва да се приложат в Раздел „Прикачени документи“, се прилагат в архивиран файл „Искане за изменение към договор“ като при одобряване на исканото изменение СНД прилага одобрените/актуалните документи.

Във всички случаи искането за изменение на Договора чрез подписване на допълнително споразумение (анекс) трябва да съдържа:

- Обяснителна записка по образец към папка „Приложения Обществени поръчки“, с посочен конкретен член за изменение от Договора, която се представя във формат MS Word, подписана с електронен подпис от лицето, което представлява водещия партньор или упълномощено от него лице. В обяснителната записка следва да бъдат описани подробно, ясно и детайлно причините, довели до исканото изменение. В допълнение, в обяснителната записка следва да се посочат всички промени, извършени в договора в ИСМ-ИСУН от водещия партньор, като е видно какво е било в първоначално сключения договор и с какво е променено (стойности, текстове, приложения).

- Приложение № 22 „Отчитане на разходи по режим минимална помощ“ при промяна на самостоятелни обекти, финансирани по режим „минимална помощ“ по проекта, се представя попълнено с коректно изчислени разходи по режим „минимална помощ“ за отделните СО и общо за проекта по отделните дейности. Изменението на разходите в режим „минимална помощ“ в бюджета на проекта се извършва на база представеното Приложение № 22 към обяснителната записка. Към Приложение № 22 се прилагат и съответните декларации, попълнени и подписани от собственика на СО по режим „минимална помощ“ (Приложение № 9)

- придружителни документи - в случай че има променени/актуализирани приложения, ВП следва да ги приложи към изменението на договора в ИСУН.

При необходимост, СНД провежда кореспонденция с ВП, събира необходимите

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

доказателства и одобрява или отхвърля писмено исканата промяна.

НЕДОПУСТИМИ ПРОМЕНИ НА ДОГОВОРА:

- 1) Промени в бюджета на проекта, водещи до увеличаване на първоначално договорения процент и размер, предвидени в договора за финансиране, и/или водещи до превишаване на средствата, за които има определен размер в съответните насоки за кандидатстване;
- 2) Промени, които поставят под въпрос постигането на етапите, целите и планираните резултати на проекта и могат да доведат до внасяне на изменения в проекта, които биха поставили под въпрос решението за отпускане на безвъзмездната финансова помощ;
- 3) Промени, които биха представлявали нарушение на принципа на равнопоставеност на кандидатите и нарушават конкурентните условия, заложи в условията за кандидатстване и изпълнение, и приложимата нормативна уредба към съответната процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;
- 4) Промени, които биха довели до несъответствие на проекта със съответните правила за държавна помощ. Промени, които са резултат от недоброто изпълнение на договорите;
- 5) Промени, които са резултат от недоброто изпълнение на договорите; Каквито и да било промени, които съществено променят характера на договора/проекта.

3. Прекратяване на договора за финансиране

В случаите, когато изпълнението на даден проект се прекратява по причина, за която е отговорен ВП, СНД може да поиска възстановяване на всички изплатени суми от предоставените средства, в съответствие с разпоредбите на националното и европейското законодателство от водещият партньор/крайния получател, заедно с дължимата лихва.

3.1. Договорът се прекратява при изтичането на предвидените в него срокове за изпълнение и уреждане на отношенията между страните.

3.2. Ръководителят на СНД може едностранно да прекрати договора за финансиране, за да предотврати или отстрани тежки последици за обществен интерес или при установена с влязъл в сила акт на компетентен орган измама, корупция или конфликт на интереси.

3.3. Когато договорът не е възможно да бъде приведен в съответствие с промените по чл. 28, ал. 1, т. 1 от ПМС № 114 от 08.06.2022 г., същият може да бъде едностранно

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
---	---	---

прекратен от СНД.

3.4. Ръководителят на СНД може да прекрати договора за безвъзмездна помощ в следните случаи:

- проектът не е или не може да бъде изпълнен изцяло чрез извършване на планираните дейности, планираните крайни продукти и резултати или проектът не може или не може да бъде реализиран навреме; или
- общината - партньор не е представил в сроковете изискваните отчети или доказателства или не е предоставил необходимата информация в срока и не е надлежно обосновал тези забавяния; или
- партньор е възпрепятствал или попречил на ревизията; или не са спазени препоръките, произтичащи от одитните проверки; или
- разкрита е измама на ниво партньор; или
- партньор не е изпълнил други условия или изисквания посочени в договора за предоставяне на БФП.

РАЗДЕЛ II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА ЗА ФИНАНСИРАНЕ

ГЛАВА 1. ВЪЗЛАГАНЕ ПО РЕДА НА ЗАКОНА ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

В процеса на изпълнение на одобрените инвестиции водещите партньори възлагат на външни изпълнители извършването на определени дейности. Изпълнителите не са партньори по изпълнението на одобрената инвестиция, а доставчици на съответните стоки, услуги или строителство, необходими за нейното изпълнение.

Възложителите са отговорни да спазват Закона за обществените поръчки (ЗОП) и подзаконовите актове по прилагането му при възлагането на дейности по изпълнение на одобрената инвестиция на външни изпълнители.

Възлагането на обществени поръчки по реда на ЗОП е предмет на детайлна нормативна регламентация, която често се изменя с оглед съобразяване с динамичните обществени промени в тази сфера.

Съществува и изключително обемна правораздавателна практика на Комисията за защита на конкуренцията и Върховния административен съд относно прилагането на законодателството в областта на обществените поръчки.

За възлагането на обществени поръчки се изготвят и издават по реда на чл. 109 от

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

Правилника за прилагане на ЗОП (ППЗОП) стандартизирани изисквания и образци на документи, обхващащи различни публични сектори и видове дейности, които се публикуват на интернет-страницата¹ на Агенцията за обществените поръчки (АОП) и са задължителни за прилагане от съответните възложители. Самата АОП издава и периодично осъвременява подробни наръчници, помагала и специфични методически указания за прилагане на законодателството в областта на обществените поръчки по изключително широк кръг въпроси.²

И не на последно място, конкретни стандартизирани изисквания и проекти на документи издават и редица държавни ведомства, с цел същите да се прилагат от подчинените им административни структури или при изпълнението на конкретни дейности или финансиращи програми, за които те отговарят, вкл. във връзка с изпълнението на инвестиции по МВУ.

Във връзка с горното, за да не усложнява с допълнителни указания и без това комплексната нормативна рамка по провеждане на обществените поръчки, настоящото Ръководство не предлага конкретни изисквания и препоръки относно провеждането на обществени поръчки, като вместо това препраща и препоръчва на водещите партньори да се запознаят детайлно с приложимото законодателство, правораздавателна практика и методически указания, да идентифицират приложимите към тях стандартизирани образци на изисквания и документи, и да ги прилагат по подходящ начин съобразно спецификата на инвестицията, която изпълняват.

ГЛАВА 2. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА КОНТРОЛ ОТ СТРАНА НА СНД НА ПРОВЕЖДАНИТЕ ОТ ВОДЕЩИТЕ ПАРТНЬОРИ ПРОЦЕДУРИ ЗА ИЗБОР НА ИЗПЪЛНИТЕЛ

За гарантиране спазването на принципа за добро финансово управление на средствата от МВУ, СНД извършва предварителен и последващ контрол на обществени поръчки по реда на ЗОП в обхвата, описан по-долу.

1. Предварителен контрол

С цел превенция на риска от корупция, измами и конфликт на интереси и спазването на приложимото законодателство при възлагане на обществени поръчки, СНД извършва предварителен контрол на процедурите за обществени поръчки, без да се засяга отговорността

¹ <https://www2.aop.bg/obrazci-i-spisyci/standartizirani-dokumenti/>

² <https://www2.aop.bg/metodologiya/metodicheski-ukazaniya/>

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

Министерство на
регионалното развитие и
благоустройството

План за
възстановяване и
устойчивост

на възложителя, като по този начин се гарантира законосъобразност при възлагане на обществените поръчки със средства от Механизма. Лицата, отговорни за извършване на предварителния контрол, притежават компетентност да извършат възложената контролна дейност и са независими от Възложителя при осъществяване на своите функции.

За гарантиране спазването на принципа за добро финансово управление СНД извършва предварителен контрол на ключови елементи от възлагането на обществени поръчки по реда на ЗОП.

Таблица 1. Обхват на предварителния контрол върху процедурите за избор на изпълнител

Правен режим на възлагане	Обект на предварителен контрол
ЗОП	<p>1. Решението за откриване на процедура за възлагане на обществена поръчка, обявлението и документацията за участие в обществена поръчка с изключение на случаите, в които АОП извършва контрол по реда чл. 229, ал. 1, т. 2 букви „г“ и „ж“ от ЗОП.</p> <p>2. Проект за изменение на сключен договор за обществена поръчка с изключение на случаите, в които АОП извършва контрол по реда на чл. 229, ал. 1, т. 2, буква „е“ във връзка с чл. 235 от ЗОП.</p>

Предварителният контрол обхваща процедури, чиито стойности са по-големи или равни на посочените в чл. 20, ал. 1 от ЗОП.

Изключение от приложното поле на предварителния контрол:

➤ Когато АОП извършва контрол по реда чл. 229, ал. 1, т. 2, буква „г“ във връзка с чл. 232 от ЗОП (чрез случаен избор на процедури за възлагане на обществени поръчки), съответно по реда чл. 229, ал. 1, т. 2, буква „ж“ във връзка с чл. 232а (контрол на процедури за обществени поръчки на стойност над 5 000 000 лв.), както и по реда на чл. 229, ал. 1, т. 2, буква „е“ във връзка с чл. 235 от ЗОП (изменения на договори за обществени поръчки на основание чл. 116, ал.1, т. 2 от ЗОП).“

В тези случаи се извършва контрол единствено за спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ чрез извършване на преглед за получаване на увереност, че възложителят,

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
---	---	---

в приложимите случаи, е предвидил в техническата спецификация мерки, съдържащи условия, свързани с принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година. Дейностите, предмет на поръчката, следва да оказват незначително предвидимо въздействие върху околната среда.

➤ Когато възложителите използват стандартизирани изисквания и документи за избор на изпълнител за строителство, доставка или услуга, които са съгласувани от Министерството на финансите, или ако използват предвидените в ЗОП динамични системи за възлагане и електронни каталози.

Предварителен контрол върху документацията по избора на изпълнител

С оглед осъществяване на предварителния контрол водещият партньор предоставя на СНД чрез разделите на модул „Процедури за избор на изпълнител и сключени договори“ в ИС за МВУ съответната документация за възлагане на изпълнението по ЗОП преди публикуването ѝ.

Документация по ЗОП

Документацията по провеждане на процедурата по ЗОП, която водещият партньор следва да представи на СНД за провеждане на предварителния контрол, включва следното (изброяването не е изчерпателно с оглед различните видове процедури/различните казуси):

1. Проект на решение за откриване на процедурата; проект на обявление за обществена поръчка, проект на документация за поръчката (вкл. технически спецификации и методика за оценка, при критерий за възлагане „оптимално съотношение/качество цена“ и „разходи за целия жизнен цикъл на поръчката“);
2. Обявление за предварителна информация, ако е приложимо;
3. Документи по проведени пазарни консултации и външно участие при подготовка на процедурата за възлагане на обществената поръчка, ако е приложимо.

Срок на проверката

Проверката се осъществява в срок до 10 работни дни от предоставяне на документацията. При установена липса на документи, необходими за осъществяването на контрола, същите се изискват чрез ИС на ПВУ. Срокът за осъществяване на предварителния контрол спира да тече до представянето на документите или до отстраняване на евентуални несъответствия в документацията.

За извършената проверка се изготвя становище, което чрез ИС за МВУ се предоставя

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

на водещият партньор, който следва да се съобрази с него. Пропускът на водещият партньор да отрази в документацията за обществена поръчка/избор на изпълнител направените от СНД препоръки може да има финансови последици за крайния получател, доколкото те се третират като пропуски при прилагане на принципа на добро финансово управление.

Предварителен контрол върху измененията на сключените договори с изпълнители

ЗОП предвижда няколко възможности за изменение на сключени договори с изпълнители. В случай на предприемане на действия по изменение на договор, сключен по реда на ЗОП, водещият партньор следва да представи на СНД чрез ИС на МВУ преди подписването му проект на изменение на договора за осъществяване на предварителен контрол.

СНД проверява дали е някоя от хипотезите за допустими изменения в сключените договори, предвидени в член 116 от ЗОП. Проверката се осъществява в срок до 10 работни дни от предоставяне на проекта за изменение. В резултат на проверката се изготвя становище, което се предоставя на водещия партньор чрез ИС на МВУ.

2. Последващ контрол

СНД извършва последващ контрол за законосъобразност на процедурите за обществени поръчки, без да се засяга отговорността на възложителя, с цел да се гарантира законосъобразност при възлагане на обществените поръчки със средства от Механизма.

Последващ контрол за законосъобразност се извършва при подаден ФТО с включени разходи по приключили процедури за избор на изпълнител по реда на ЗОП, чиито предмет е съществен за инвестицията и размера на финансовата подкрепа е съществена част от стойността на договора с изпълнител.

Последващият контрол се извършва въз основа на оценка на риска, която включва следните критерии:

- Процедура без предварително обявление (договаряне без предварително обявление по ЗОП);
- Брой подадени оферти (по-малък от 3);
- Съотношение на отстранени участници към подадени оферти (коефициент по-голям от 0,5);
- Съотношение между крайната стойност и прогнозната (над 90% и под 50%).

При наличие на поне един от горните критерии или друг критерий, допълнително включен при оценката на риска, свързан със спецификата на съответната поръчка, както и при

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

Министерство на
регионалното развитие и
благоустройството

План за
възстановяване и
устойчивост

задължителни за последващ контрол обществени поръчки, се пристъпва към проверка. Проверката се осъществява в срок до 30 работни дни от предоставянето от водещият партньор на пълната документация за проведения избор за изпълнител. В случай на установена липса на документи, необходими за осъществяването на контрола чрез ИС на ПВУ, се изискват липсващите документи от ВП. Срокът за осъществяване на последващия контрол спира да тече до представянето на документите.

Процедури за избор на изпълнител на стойност, по-големи или равни на посочените в чл. 20, ал. 1 от ЗОП, отговарящи на предпоставките за извършване на предварителния контрол, които са били проведени и възложени преди сключване на договора за финансиране, подлежат на задължителен последващ контрол, без оглед оценката на риска.

Последващ контрол се извършва и при вътрешното възлагане, познато още като “in house“, при прилагане на изключенията по чл. 14, ал. 1, т. 5 – 7 и чл. 15 от ЗОП.

Последващият контрол за законосъобразност има следният обхват:

Таблица 2. Обхват на последващия контрол върху избора на изпълнител

Правен режим на възлагане	Обект на последващ контрол
ЗОП	<p>Всички документи, свързани с провеждането на процедурата, избора на изпълнител и сключването на договора за обществена поръчка, включително:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обявление за предварителна информация; 2. Обявление за доброволна прозрачност; 3. Документи по проведени пазарни консултации и външно участие при подготовка процедурата за възлагане на обществената поръчка; 4. Анализ на цени при процедура на договаряне без предварително обявление по чл. 79 и чл. 182 от ЗОП; 5. Заповед за назначаване на комисия за разглеждане и оценяване на постъпилите оферти, последващи заповеди за изменение, ако е приложимо; 6. Декларации на членовете на комисията по чл. 103, ал. 2 от ЗОП; 7. Документи, представени от участниците преди сключване на договора, съгласно чл. 112, ал. 1 от ЗОП; 8. Договор, допълнителни споразумения за изменения /когато е приложимо/, ведно с приложенията;

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

Министерство на
регионалното развитие и
благоустройството

План за
възстановяване и
устойчивост

	<p>9. Договор на изпълнителя с посочения в офертата подизпълнител, заедно с доказателства, че са изпълнени условията по чл. 66, ал. 2 и ал. 11 от ЗОП. /в случай, че е приложимо/</p> <p>10. Обявление за възложена поръчка;</p> <p>11. Офертата на участника/заявлението за участие на кандидата, определен за изпълнител, и офертите на отстранените участници, ако е приложимо;</p> <p>12. Актове на КЗК и ВАС във връзка с процедурата, когато са налични. При установяване от ВП, че са постъпили жалби по процедурата – ВП следва да представи информация за постъпилите жалби в срок от 5 работни дни от постъпването им, включително налични към момента решения/определения на компетентните органи във връзка с постъпилите жалби, както и своето становище, и всякакви други документи, свързани с обжалването;</p> <p>13. Таблица за спазване на сроковете за даване на разяснения;</p> <p>14. Всички съобщения между възложителя и участниците, изпратени чрез платформата (включително, но не само: автоматично генерираните съобщения, с които участниците се уведомяват за отварянето на ценовите оферти; съобщенията от електронната платформа, с които са изпратени протоколите и решенията на възложителя и др.)</p> <p>15. Попълнена справка за извършени промени на експерти в екипа за изпълнение на поръчката (ако е приложимо).</p> <p>16. Справка, попълнена и подписана от възложителя, за проведени процедури със сходен предмет за предходните 12 месеца, считано от датата на решението за откриване на процедурата - приложение.</p> <p>17. Справки за лицата, които са участвали в изготвянето на документацията за поръчката (вкл. служители на възложителя, информация за участие на външни лица, както и информация за провеждани пазарни консултации) - приложение.</p> <p>18. Декларации за липса на конфликт на интереси за всяко от лицата, участвали в процеса на изготвяне, съгласуване и одобряване на документацията на обществената поръчка - приложение.</p>
--	---

Важно: Горепосоченото изброяване е примерно и неизчерпателно, като с оглед спецификата на проверяваната обществена поръчка, възложителят следва да представи всички относими и необходими документи във връзка с нейното откриване, провеждане и финализиране.

Важно: За целите на чл. 22 от Регламент (ЕС)2021/241, при представяне на документи за последващ контрол на проведена обществена поръчка, ВП следва да е посочил в Раздел „Юридически/Физически лица“ в ИС на МВУ данни за: 1) име на изпълнителя и подизпълнителя; 2) собствено(и) име(на), фамилно(и) име(на) и дата на раждане на

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

действителния(те) собственик(ци) на получателя на средствата или на изпълнителя по смисъла на член 3, точка 6 от Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета.

Общи изисквания за представяне на документите:

ВП трябва да представят всички необходими документи в „pdf“ формат чрез ИС на Механизма. Всеки файл следва да носи името на съответния документ, съдържащ се в него!

По преценка на Ръководителя на СНД, контрол за законосъобразност на проведена обществена поръчка може да се извърши на място, при ВП, чрез командироване на екип от експерти от СНД.

При промяна в състава на ръководния персонал на изпълнителя и/или всякаква друга промяна на договора с изпълнител, ВП следва да информира СНД в 3-дневен срок от настъпване на съответното обстоятелство, като представи всички относими доказателства/документи.

СНД осъществява проверки за законосъобразност на процедурите за избор на изпълнител от страна на водещите партньори и в случаи на сигнали за нередност.

Съгласно договора за финансиране, изборът на изпълнител може да е обект на проверка и от други контролиращи или одитиращи органи.

ВАЖНО! В хипотеза, при която водещият партньор изпълнява дейностите по организация, управление, информация и публичност, като НЕ извършва ИЗЦЯЛО възлагане на дейностите на външен изпълнител и финансирането се предоставя чрез единна ставка, в размер до 2% от стойността на общите преки допустими разходи включени в ПИИ, без ДДС, СНД не извършва предварителен и последващ контрол.

РАЗДЕЛ III. ТЕХНИЧЕСКО И ФИНАНСОВО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА ЗА ФИНАНСИРАНЕ

ГЛАВА 1. ТЕХНИЧЕСКО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА ЗА ФИНАНСИРАНЕ

Физическото изпълнение на дейности по одобрената инвестиция следва да се извършва в пълно съответствие с одобреното предложение за изпълнение на инвестицията, в рамките на плана за реализираните на дейностите и с оглед на постигането на заложените ключови етапи (качествени показатели на изпълнението), цели (количествени показатели) и индикатори. Напредъкът на изпълнението на ключовите етапи и цели се докладва месечно в

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

ИСМ-ИСУН, модул „Договори“, раздел „Промени и изменения“ – Напредък в изпълнението на ключовите етапи и цели.

Изпълнението на инвестицията следва да се осъществи в съответствие с приложимото национално и европейско законодателство, принципите и правилата на МВУ, приложимите изисквания на НПВУ, Условията за кандидатстване и Условията за изпълнение, настоящото Ръководство за изпълнение на инвестициите, както и текущите указания на СНД относно изпълнението и отчитането на одобрените инвестиции, публикувани на официалната ѝ интернет-страница.

1. Информация за избрания екип

ВП трябва да представи информация за избрания екип за управление на проекта и начина на избирането му. Уведомлението се изпраща през модул „Кореспонденция“ на ИСУН и се прилагат всички необходими документи за всеки член на екипа (договори, заповеди, автобиографии, документи, удостоверяващи наличния опит и декларации по образец за конфликт на интереси и нередности, както и документи посочени в Приложение № 4 - Отчетни документи към ДФО и ФТО). Информацията трябва да бъде представена и към техническия отчет на ФТО.

При определяне състава на екипа е възможно:

- наемане на лица на срочни трудови договори извън утвърдената щатна численост на персонала на водещия партньор/ крайния получател;
- сключване на договори за извършване на услуга – изпълнение на дейности по управление и изпълнение на инвестиция. В този случай договорите задължително се сключват само за целите на управлението и изпълнението на инвестицията по ПВУ за времевата рамка на изпълнението на инвестицията и при спазване на приложимото законодателство – Закона за обществените поръчки.

2. Сключени договори с изпълнители и анекси към тях

В срок от 10 (десет) дни след сключване на договор с изпълнител, **ВП въвежда договора с приложенията към него и всички документи** от провеждането на процедурата по възлагане на обществена поръчка в ИС за МВУ. При сключено допълнително/и споразумение/я за изменение на договор за обществена поръчка при условията на чл. 116 от ЗОП, ВП следва да информира СНД в 3-дневен срок от настъпване на съответното обстоятелство, като представи споразумението и всички приложени доказателства/документи към него, в т.ч. и становище на АОП, ако е приложимо.

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

Всички договори с изпълнители трябва да се изпълняват в съответствие с принципа на добро финансово управление. Задача на водещия партньор е да следи за изпълнението на всички задължения, произтичащи от договора с изпълнител, както и за спазването на всички крайни срокове. В противен случай, СНД може да не одобри част или цялата сума на направените допустими разходи във връзка с изпълнението на договора.

След като подпише договор с избрания изпълнител водещият партньор/крайният получател следва да:

- следи внимателно за качествено изпълнение на подписания договор, както и за спазването на крайните срокове;
- следи за стриктното изпълнение на клаузите на договора по отношение на качество, срокове, плащания и пр.;
- да приеме по съответния ред услугите/строителството (приемо-предавателен протокол, удостоверяващ изпълнението). (За СМР — Протокол за приемане на действително изпълнени видове и количества СМР - Приложение №19 и съпътстващите актове и протоколи съгласно Наредбата за актове и протоколи по време на строителството - акт обр. 12 и др)

Продължителността на изпълнението на договорите с изпълнители трябва да бъде задължително в рамките на срока на договора за предоставяне на финансиране. Всякакви закъснения при изпълнението на договорите с изпълнители могат да застрашат успешното приключване на договора за финансиране. Поради тази причина е препоръчително да се предприемат всички необходими действия за недопускане на закъснения и/или да се предприемат съответните мерки при възникването на такива, след консултации със СНД.

Преди извършване на плащане към изпълнител, водещите партньори са длъжни да извършат пълна документална проверка, а когато е приложимо, и проверка на място, с цел удостоверяване извършването на заявените за плащане дейности съгласно сключения договор между крайния получател с изпълнителите и/или съгласно други приложими документи.

Водещият партньор следва да следи фактическото изпълнение на договорите с изпълнителите да съответства на договореното. При наличие на **отклонения между фактическото изпълнение и условията на сключения договор с изпълнител**, това отклонение не следва фактически да представлява недопустимо изменение на сключения договор, в частност: да не поставя под въпрос сключването на договора за изпълнение, съответно условията, при които същият е бил сключен; да не води до несъответствие с конкурентните условия, по които изпълнителят е бил избран и договорът е бил възложен в

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
---	---	---

противоречие с равнопоставеното третиране на кандидатите. Водещият партньор следва да не допуска такива отклонения, защото в противен случай СНД може да не признае изцяло или частично изпълнението на договора и извършените за това допустими разходи.

Единствено водещия партньор носи пълната отговорност за изпълнението на договора с изпълнителя в съответствие с неговите условия. СНД не е страна по договорите с изпълнители и поради тази причина не може да бъде арбитър или медиатор в отношенията между изпълнителя и водещия партньор.

Ако част от дейностите не са извършени, извършени са частично, или са извършени в противоречие с приложимото законодателство, или планираните резултати (ключови етапи и цели) и индикатори не са постигнати или са частично постигнати, СНД има право да не признае или да признае само част от извършените допустими разходи по договора за финансиране.

В случай че за период от три месеца в рамките на изпълнение на даден проект, ВП не е представял пред СНД никакви документи по отношение на изпълнението на конкретния договор за финансиране, СНД ще изиска официално информация от ВП за степента на изпълнение на проекта. По преценка на СНД, може да бъде извършена и проверка на място, която да предостави по ясна и категорична представа за изпълнението на договорните ангажименти от страна на ВП.

3. Изпълнение на дейности за СМР

При изпълнение на дейностите за СМР водещия партньор следва да съблюдава стриктно заложените изисквания съгласно сключения договор за финансиране със СНД и в съответствие със заложените изисквания в сключенияте договори с изпълнители.

В случаите, когато в съответните Насоки за кандидатстване по конкретната процедура за предоставяне на БФП или въпросите и отговорите към тях е посочено изрично, че са допустими непредвидени разходи в КСС (в размер до 10% от стойността на СМР, финансирани от БФП по проекта) и в договора с изпълнителя на СМР има включена клауза, касаеща третирането на непредвидени разходи, тези разходи (в размер до 10% от стойността на СМР, финансирани от БФП по проекта) се отчитат на окончателно плащане. Непредвидените разходи могат да се отчитат и при искане за междинно плащане само в случай, че СМР дейностите са напълно приключили. С цел верифициране на непредвидените разходи ВП следва да представи отделен протокол за приемането им или отделна част от протокола, придружен от необходимите документи, обосноваващи изпълнението им. Следва

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

да се има предвид, че ще бъдат одобрявани само разходи, които попадат в следната хипотеза:
„Непредвидени разходи за строителни и монтажни работи са разходите, свързани с увеличаване на заложените количества строителни и монтажни работи и/или добавяне на нови количества или видове строителни и монтажни работи, които към момента на разработване и одобряване на технически или работен инвестиционен проект обективно не са могли да бъдат предвидени, но при изпълнение на дейностите са обективно необходими за въвеждане на обекта в експлоатация. Разходите, които биха могли да бъдат верифицирани като непредвидени, следва да отговарят на условията за допустимост на разходите по процедурата, в рамките на която е сключен договорът.“

ВАЖНО! Непредвидени разходи при договори за инженеринг не се допускат!

ВАЖНО! При съставяне на протоколите трябва ясно да се разграничат приетите СМР по вида разход – разходи по ПВУ, собствен принос, недопустими и непредвидени разходи /ако е приложимо/.

ВП следва да изпълняват всички енергоспестяващи мерки, предписани в обследването за енергийна ефективност, както и мерки за оползотворяване на възобновяеми енергийни източници (при доказана техническа осъществимост и икономическа целесъобразност), които водят до съответствие на сградата с нормативните изисквания за енергийна ефективност - най-малко клас на енергопотребление „В“ и постигане на минимум 30% спестяване на невъзобновяема първична енергия.

При условие, че в изготвения сертификат и документите от енергийното обследване, представени на етап кандидатстване е заложено постигане на по-висок клас на енергийно потребление и/или съответно по-висок процент енергийно спестяване в годишното потребление на първична невъзобновяема енергия в резултат на енергоспестяващите мерки, в следствие на което ПИИ е получило предимство, съгласно на критериите за оценка на качеството, то тези показатели следва да бъдат доказани след изпълнението на енергоспестяващите мерки при независимата експертна оценка от сертифициран енергиен одитор. При неизпълнение или частично изпълнение на посочените индикатори СНД има право да не признае или да признае само част от извършените допустими разходи по договора за финансиране.

ВП следва да изпълняват всички СМР, които са предписани в избрания пакет от мерки в енергийния сертифицикат и **обследването за енергийна ефективност** на съответната сграда на сградата, както и ако е приложимо:

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

Министерство на
регионалното развитие и
благоустройството

План за
възстановяване и
устойчивост

- СМР за всички необходими и технически възможни мерки за осигуряване на достъпна архитектурна среда, в съответствие с Наредба РД-02-20-2 от 26.01.2021 г. в резултат на извършена оценка на достъпността съгласно чл. 2, ал. 2 от Наредбата и съгласно Насоките за кандидастване и
- СМР, които произтичат от нормативни изисквания свързани с безопасната експлоатация на сградите и са предписани като задължителни в техническия паспорт на сградата и СМР, които са нормативно необходими за въвеждане на сградата в експлоатация.

Важно!

При условие, че в инвестиционния проект, изготвен от избрания изпълнител, който е приет от ВП са включени дейности и съответно ще бъдат разходвани средства за тях, които **не са част от мерките от избрания пакет, описани в документите от енергийното обследване на сградата и не са част от задължителните мерки от техническия паспорт, които са допустими за финансиране по процедурата**, ВП следва да ги изпълни със собствени средства.

При условие, че в инвестиционния проект и КСС за СМР, изготвени от изпълнителите и съответно одобрени от ВП са включени дейности и разходи от техническия паспорт на сградата, посочени като задължителни мерки, **но които не са част от допустимите разходи**, съгласно Насоките за кандидастване, тези разходи следва да бъдат изпълнение със собствени средства.

4. Отчитане на постигнатите резултати:

За целите на отчитането на постигнатите резултати (индикатори) е необходимо след приключване на дейностите за СМР, в рамките на окончателното отчитане на изпълнявания договор за финансиране на одобрената инвестиция, ВП да изготви независима експертна оценка от сертифициран енергиен одитор (лица от регистъра по чл.44 ал. 1 от Закона за енергийна ефективност), която да докаже потреблението на първична енергия и постигнатите спестявания от обновяването, заложи в подаденото на етапа на кандидатстване предложение.

Независима експертна оценка от сертифициран енергиен одитор, нужна за целите на отчитането на постигнатите резултати по настоящата процедура, не отменя задълженията на ВП да изпълни законовите изисквания за издаване на нов сертификат не по-рано от една календарна година след изпълнението на енергоспестяващи мерки, съгласно действащото законодателство. Непосредствено след изтичането на една календарна година от въвеждането

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

на обекта в експлоатация (един отоплителен сезон) ВП е задължен да изготви ново обследване за енергийна ефективност и да придобие нов сертификат, с който да се потвърдят отчетените стойности за енергийна ефективност по проекта.

При отчитане на постигнатите стойности на индикаторите по проекта ВП следва да представи попълнени:

- Образец на независима експертна оценка, изготвена от сертифициран енергиен одитор (лица от регистъра по чл. 44, ал. 1 от Закона за енергийна ефективност) след приключване на дейностите по изпълнение на СМР (в ИС за МВУ) – Протокол спестявания НПВУ (Приложение №13);
- Образец на независима експертна оценка, изготвена от сертифициран енергиен одитор (лица от регистъра по чл. 44, ал. 1 от Закона за енергийна ефективност) след приключване на дейностите по изпълнение на СМР (в ИС за МВУ) – Доклад за оценка на енергийни спестявания (Приложение №12)

5. Спазване на основни принципи – равнопоставеност, равни възможности, ненанасяне на значителни вреди

При изпълнение на договорите за финансиране ВП следва да спазват следните принципи:

- принципите на равнопоставеност на жените и мъжете и осигуряване на равни възможности за всички. За удостоверяване на съответствието на инвестицията с принципите от водещите партньори ще се изисква да бъде предоставена информация в рамките на ФТО;
- принципа за „ненанасяне на значителни вреди“.

СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПА ЗА „НЕНАНАСЯНЕ НА ЗНАЧИТЕЛНИ ВРЕДИ“

Регламентът за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (МВУ) предвижда, че нито една мярка, включена в плановете за възстановяване и устойчивост на държавите-членки, не трябва да води до значителни вреди за екологичните цели по смисъла на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (Регламента за таксономията). На база посоченото, всички мерки, включени в Националния план за възстановяване и устойчивост на България (НПВУ), следва да допринасят за екологичния преход като отчитат шестте екологични цели, заложиени в чл. 9 от Регламента за таксономията:

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

Министерство на
регионалното развитие и
благоустройството

План за
възстановяване и
устойчивост

- 1) смекчаване на изменението на климата;
- 2) адаптиране към изменението на климата;
- 3) устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси;
- 4) преход към кръгова икономика;
- 5) предотвратяване и контрол на замърсяването;
- 6) защита и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите.

В тази връзка, всяка една инвестиция по НПВУ следва да бъде в съответствие с принципа за „ненанасяне на значителни вреди“.

За целите на Регламента за МВУ принципът за „ненанасяне на значителни вреди“ трябва да се тълкува по смисъла на чл. 17 от Регламента за таксономията, в който се определя какво представлява „значителна вреда“ за шестте екологични цели, обхванати в него. В тази връзка, като се отчита целият жизнен цикъл на продуктите и услугите, предоставяни посредством дадена икономическа дейност, се приема, че дейността нанася значителни вреди за някой от шестте екологични цели, и съответно НЕ е налице спазването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“, ако при:

- 1) смекчаването на изменението на климата, когато тази дейност води до значителни емисии на парникови газове;
- 2) адаптирането към изменението на климата, когато тази дейност води до увеличаване на неблагоприятното въздействие на настоящия климат и на очаквания бъдещ климат върху самата дейност, или върху населението, природата или активите;
- 3) устойчивото използване и опазването на водните и морските ресурси, когато тази дейност влошава:
 - доброто състояние или добрия екологичен потенциал на водните обекти, включително на повърхностните и подземните води; или
 - доброто екологично състояние на морските води;
- 4) кръговата икономика, включително предотвратяването на образуването на отпадъци и тяхното рециклиране, когато:
 - тази дейност води до значителна неефективност при използването на материали или при прякото или непряко използване на природни ресурси като невъзобновяеми източници на енергия, суровини, вода и земя, на един или повече етапи от жизнения цикъл на продуктите, включително по отношение на трайността и на възможностите за поправка, осъвременяването, повторната употреба или рециклирането на продуктите;

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
---	---	---

- тази дейност води до значително увеличаване на образуването, изгарянето или обезвреждането на отпадъци, с изключение на изгарянето на неретицируеми опасни отпадъци; или

- дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини значителни и дългосрочни вреди на околната среда;

5) предотвратяването и контрола на замърсяването, когато тази дейност води до значително увеличение на емисиите на замърсители във въздуха, водата или почвата в сравнение с положението преди започването на дейността; или

б) защитата и възстановяването на биологичното разнообразие и екосистемите, когато тази дейност:

- влошава в значителна степен доброто състояние и устойчивостта на екосистемите; или

- влошава природозащитния статус на местообитанията и видовете, включително тези от интерес за Съюза.

Допълнителна информация относно прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“, може да бъде намерена в Регламента за таксономията и в Известие на Комисията – „Технически насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ съгласно Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост (2021/C58/01)“, както и в свързаните с тях документи.

Важно: СНД ще проследява съблюдаването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“, като за удостоверяване на съответствието на инвестицията с посочения принцип в края на проекта, а и по време на неговото изпълнение, крайните получатели/водещите партньори ще подлежат на контрол. Неспазването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ е основание за неодобрение на резултатите от изпълнение на инвестиция, а следователно и непризнаване на разходи/те по договора за финансиране.

След приключване на дейностите по проекта ВП във ФТО следва да представи Контролен лист за самооценка относно съблюдаване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (DNSH) (Приложение №17) в резултат на изпълнение на договор за финансиране по изпълняван от водещите партньори/крайните получатели на средства по Плана за възстановяване и устойчивост.

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

Министерство на
регионалното развитие и
благоустройството

План за
възстановяване и
устойчивост

ГЛАВА 2. ФИНАНСОВО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА ЗА ФИНАНСИРАНЕ

1. Изисквания към счетоводното и финансово отчитане на инвестицията

В рамките на изпълнение на одобрената инвестиция, всеки водещ партньор, техните партньори, участващи в изпълнението на проекта, е длъжен да води точна и редовна документация и счетоводна отчетност, отразяващи изпълнението на договора за финансиране, използвайки подходяща система за документация и счетоводно отчитане, предоставяща своевременно точна, пълна и надеждна информация. Разходите следва да са отразени в счетоводната документация на водещия партньор чрез отделни счетоводни аналитични сметки, ясно рефериращи към договора за финансиране, или в отделна счетоводна система с обособени сметки за отчитане на разходите по договора за финансиране. Счетоводните отчети и разходите, свързани с предложението за изпълнение на инвестиция, трябва да подлежат на ясно идентифициране и проверка.

Задължително е водещият партньор да осигури подходяща счетоводна аналитичност за разходите по одобрената инвестиция, като данните, посочени във финансово-техническите отчети, следва да отговарят на тези в счетоводната система и на документацията по изпълнението на инвестицията, и да са налични до изтичане на сроковете за съхранение в съответствие с чл. 132 от Регламент (ЕС, ЕВРОАТОМ) 1046/2018, а именно в продължение на пет години след окончателното плащане или, когато няма такова плащане, след приключване на проекта. Когато финансирането не надхвърля 60 000 EUR, този срок е три години.

Водещият партньор се задължава да поддържа отделни сметки **за всяка форма на подкрепа** (МВУ, невъзстановим данък добавена стойност и собствен принос).

За инвестиции, генериращи приходи, и за инвестиции, които не са дефинирани като генериращи приходи, но акумулирали такива като пряк резултат от реализирането им, водещият партньор е длъжен да поддържа **аналитичност на приходите**, както и на разходите за осигуряване на устойчивост и дълготрайност на резултатите от инвестицията.

2. Планиране и прогнозиране

Във връзка с текущото извършване на плащания, ВП подават към СНД в ИСМ-ИСУН до 3-то число на месеца актуализирана прогноза за плащанията за настоящия и за следващия месец.

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
---	---	---

СНД има ангажимент да обобщи данните, подадени от ВП и до 10-то число на месеца да въведе прогноза към Дирекция „Национален фонд“. СНД извършва плащания към ВП със средства, предоставени на база въведените прогнози.

За подготовката и представянето на бюджетни прогнози за съответния тригодишен период, СНД изготвя/обобщава прогнозни данни на базата на анализ на изпълнението на инвестицията, включително информация от ВП за очакваните разходи, финансирани от МВУ - прогноза за разходите за предстоящата (n) и следващите две (n+1 и n+2) години, а бюджетните организации по смисъла на § 1, т. 5 от ДР на ЗПФ подават информация и за невъзстановим съгласно националното законодателство ДДС.

3. Допустими разходи

Допустими за финансиране по МВУ са разходи, извършени от водещия партньор/крайния получател за изпълнението на одобрената инвестиция, които отговарят едновременно на следните условия:

- разходите попадат в категориите, включени в условията за кандидатстване и условията за изпълнение по съответната процедура за предоставяне на средства по МВУ, и в одобреното предложение за изпълнение на инвестицията, като отговарят и на детайлните изисквания, предвидени в условията за кандидатстване и за изпълнение на договори по процедурата;
- разходите не надхвърлят праговете за съответната категория, определени в условията за кандидатстване и условията за изпълнение по процедурата за предоставяне на средства от МВУ и в одобреното предложение на изпълнение на инвестицията;
- разходите са извършени в определения в условията за кандидатстване по съответната процедура период на допустимост на разходите;
- разходите са за реално доставени продукти, извършени услуги, строителни и монтажни работи и положен труд, и са подкрепени от съответните разходооправдателни документи или други документи с еквивалентна стойност;
- разходите са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство;
- разходите са отразени в счетоводната документация на водещия партньор чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система;
- за направените разходи е налична одитна следа, включително да са спазени разпоредбите за наличност на документите по реда на чл. 133 на Регламент (ЕС, Евратом) №

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

2024/2509;

- разходите са съобразени с приложимите правила за предоставяне на държавни помощи;
- разходите са за дейности, по отношение на които са спазени принципите за свободна конкуренция, равнопоставеност, недопускане на дискриминация, пропорционалност и публичност и „ненанасяне на значителни вреди“ при изпълнението на одобрените инвестиции.

- разходите допринасят за постигане на заложените етапи и цели на инвестицията.

В случаите, когато безвъзмездното финансиране представлява държавна/минимална помощ, за да бъдат допустими разходите за тях, следва да бъдат спазвани всички изисквания на приложимия режим държавна/минимална помощ както по време на изпълнението на инвестицията, така и в периода след приключване на изпълнението до изтичане на съответния срок за наблюдение върху активи, придобити в рамките на изпълнението на инвестицията.

Недопустими за финансиране са всички разходи, които не попадат в обхвата на допустимите категории разходи по конкретната инвестиция или не отговарят на всички условия за допустимост, независимо дали СНД изрично е посочила някои категории разходи като недопустими.

В допълнение, специфичните допустими и недопустими разходи, както и всякакви процентни и други ограничения по отношение на разходите за всяка конкретна процедура за предоставяне на средства, се определят изчерпателно в съответните Условия за кандидатстване и изпълнение и съпътстващите ги документи.

4. Третиране на ДДС при изпълнението на инвестиции по МВУ

Данъкът върху добавената стойност е недопустим за финансиране по МВУ. Разходите за невъзстановим ДДС са допустими за възстановяване със средства от националния бюджет, ако е предвидено в Насоките за кандидатстване по съответната процедура.

В тази връзка не се допуска смесване на източници на финансиране на БФП, при които част от стойността на данъчната основа на заявеният разход, финансирана по ПВУ да бъде посочена към стойността на ДДС, финансиран от националния бюджет и обратно.

ВП следва стриктно да съблюдава правилното разпределяне на разходите по източници на финансиране, както при изготвянето на искане за изменение на сключения договор за БФП, съгласно договорите с изпълнителите, така и при изготвяне на финансовия отчет по съответното ДФО и представените разходооправдателни документи.

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

Правилата за третиране на ДДС като допустим разход се извършват съобразно Закона за данъка върху добавената стойност, Правилникът за прилагането му и европейското законодателство в тази област.

Водещият партньор отговоря за администриране на процеса на определяне на данък върху добавената стойност като допустим разход. При оформяне на Дневни финансови отчети/Финансово-технически отчети за документалната отчетност, както и за всички други свои задължения във връзка с получаване на средства по МВУ, водещите партньори са длъжни да прилагат действащите нормативни актове към момента на изпълнение на договора за финансиране за определянето на ДДС като „възстановим” и следователно недопустим разход, или като „невъзстановим” и следователно допустим разход по МВУ. Водещият партньор се съгласява компетентният орган по приходите да предоставя информация за него на СНД и/или други контролни и одитни органи при поискване.

Водещите партньори са длъжни да водят подробна счетоводна отчетност, която да е достатъчна за установяване и проследяване на възстановим и невъзстановим данък върху добавена стойност по договора за финансиране.

При първоначално представяне на разходооправдателен/и документи в ИС за МВУ към СНД, водещите партньори декларират своя статут на регистрирано или нерегистрирано лице по ЗДДС чрез отразяването му в ИС за МВУ. Регистрираните лица представят удостоверение за регистрация по ЗДДС /ако е приложимо/. Водещите партньори са задължени при промяна в статута си по ЗДДС да декларират изменението на обстоятелствата в ИС на МВУ.

Водещите партньори следва да поддържат и предоставят информация за размера на невъзстановимия данък върху добавена стойност, който се включва като допустим разход по одобрената инвестиция, посочвайки сумата на ДДС, включена при подаване на всяко искане за междинно или окончателно плащане към ФТО (Приложение №16 - Опис разходи ДДС).

Във връзка с понятието „възстановим данък добавена стойност” и определянето му като недопустим разход за съфинансиране от МВУ се прилагат правилата на чл. 189, параграф 4, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза..

За да бъде определен като допустим разходът за невъзстановим ДДС, разходооправдателният документ, на база на който е начислен, трябва да бъде коректно отразен в Дневника по ДДС.

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

Министерство на
регионалното развитие и
благоустройството

План за
възстановяване и
устойчивост

В случай, че в представено в ИСМ-ИСУН искане за плащане към ФТО е включен невъзстановим (допустим) данък върху добавената стойност, водещите партньори представят на СНД копие от дневника за покупки за съответните данъчни периоди по чл. 72, ал. 1 от ЗДДС, от което е видно, че не е ползван данъчен кредит.

5. Плащания от СНД към Водещ партньор

Извършването на плащания от СНД към ВП се извършва при одобряване на отчетени разходи от ВП, включени в Дневен финансов отчет (ДФО).

В случаите на ВП в договора за финансиране не е включена клауза за авансово плащане, СНД извършва плащания към ВП и изготвя платежни нареждания за:

а) предстоящи плащания по инвестицията,

или

б) възстановяване на вече извършени плащания със собствени средства на ВП – бюджетна организация, която е ангажирала временно ресурс.

Плащанията не следва да надвишават стойността на договорените разходи по отделни дейности съгласно сключения Договор за финансиране. ВП може да поиска плащане от СНД, само ако е постигнал един от следните етапи в изпълнението на ПИИ:

- Сключен договор за БФП;
- След сключване на договори с изпълнители за всички предвидени в проекта обществени поръчки и сключване на анекс на договора за БФП;
- След издаване на Протокол за откриване на строителна площадка и за определяне на строителна линия и ниво (Приложение № 2 и 2а към чл. 7, ал. 3, т. 2 на Наредба № 3 от 31 юли 2003 г.);
- След актуване на поне 50% от заложените в инвестиционния проект СМР дейности;
- След издаване на Констативен акт за установяване годността за приемане на строежа (част, етап от него), Уведомление за въвеждане в експлоатация и Независима експертна оценка от сертифициран енергиен одитор (лица от регистъра по чл. 44, ал. 1 от Закона за енергийна ефективност).

Водещият партньор може да поиска само едно плащане след изпълнение на всеки един от посочените етапи.

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
---	---	---

ДФО се подава чрез ИС на МВУ като се генерира Пакет отчетни документи (ПОД), включващ част Финансов отчет и част Искане за плащане.

По ДФО в частта финансов отчет се отчитат реално извършените допустими дейности и платени/предстоящи за плащане разходи от ВП, подкрепени със сканирани законосъобразни разходооправдателни документи (фактури и/или документи с еквивалентна доказателствена стойност), чиито оригинали се съхраняват при водещия партньор.

СНД извършва плащания за непреки разходи по ПИИ на етап окончателен ДФО при спазване на определените процентни ограничения в Насоките за кандидатстване, спрямо общата сума на допустимите преки разходи по представените разходооправдателни документи в ИСМ и се отчитат с попълване на Приложение №11 - Таблица единна ставка РОУ.

За проследяване и точно определяне на максимално допустимия размер на непреки разходи, ВП представя тази категория разходи след сключване на анекс към договора за БФП, отразяващ промяната на бюджета в следствие на сключените договори с външни изпълнители.

Всички процентни ограничения, заложи в Насоките за кандидатстване, свързани с определена категория разходи се прилагат, както на етап оценка, така и за определяне на размера на допустимите разходи за възстановяване при реално изпълнение на проекта.

Разходооправдателните документи следва да бъдат отчетени по източници на финансиране съгласно бюджета към подписания договор за финансиране – МВУ, невъзстановим ДДС и собствен принос. Разходите, представляващи собствен принос, не се включват в исканата за възстановяване сума от водещия партньор/крайния получател.

Разходооправдателните документи и други документи, свързани с финансовото отчитане, се прикачват в ИС за ПВУ, модул Пакет отчетни документи към финансовата част на съответния ДФО в подредба по отделните дейности и договори, позволяваща хронологична проследимост и проверка на финансовото изпълнение.

В първо ДФО се включват всички извършени/предстоящи за плащане до момента разходи, включително и тези, извършени преди одобрението на инвестицията разходи за Обследване за ЕЕ, Техническо обследване и Технически паспорт, изчислени на база референтна цена.

В първия ДФО за „Начална дата“ се въвежда датата на сключване на договора за финансиране, а за „Крайна дата“ – датата на подаване на ДФО. Отчетната информация в следващия ДФО следва да бъде съобразена с датата на предходния ДФО, за да има пълнота на информацията.

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

В ИСМ/ИСУН на етап отчитане на ДФО датата на плащане представлява датата, на която Водещият партньор е извършил плащане към изпълнител по договор.

На етап ДФО, когато ВП включва разходооправдателен документ, който не е платен към изпълнител, се въвежда датата на представения разходооправдателен документ.

Изискваните документи, които се включват при отчитане на разходи чрез **ДФО в ИСМ-ИСУН**, включват следното:

- Искане за междинни/окончателно плащане чрез ДФО – генериран и попълнен в ИСМ-ИСУН за НПВУ, като отчетния период следва да бъде с крайна дата – дата на представяне на ДФО. . Изключение се допуска при условие, че е представен допълнително изискан от СНД документ, чиято дата на издаване е след първоначално посочената крайна дата. ВП следва да съблюдава издадените документи, представени към ДФО да бъдат с дати преди/на посочената „Крайна дата“ на ДФО
- Относимите разходооправдателни документи – сканирани оригинали на законосъобразни разходооправдателни документи и/или документи с еквивалентна доказателствена стойност;
- Документ/и, удостоверяващ/и извършен предварителен контрол за законосъобразност на разхода съгласно разпоредбите на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС);
- Сканирани оригинали на платежни документи (фискални бонове, платежни нареждания, банкови извлечения, разходни касови ордери и други), доказващи извършените плащания (в случай на възстановяване на вече извършени плащания).
- Заверка от банка не се изисква за представени платежни нареждания от система за електронно банкиране, като същите задължително следва да съдържат референтен номер и дата на извършената банковата операция.
- Документ/и за извършена проверка съгласно реда на глава XXIa „Условия и ред за разплащания с публични средства“ на ДОПК (преди 03.05.2024 г. - еквивалентна проверка по реда на РМС № 592/21.08.2018 г. за условията и реда за разплащанията на разпоредителите с бюджет по договори), в случай на възстановяване на вече извършени плащания;
- При отчитане на разходи по режим „минимална помощ“ се прилага попълнено Приложение №22 с изчислени разходи, включени за плащане към съответния ДФО.
- При условие, че в остойностяването на инвестицията (costing) е включен специфичен тип плащане (опростени разходи и др.) се представят документи и информация в

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

съответствие с договора за финансиране с ВП.

Пълен списък на изискуеми документи при отчитане на разходи от ВП чрез ДФО е описан в Приложение №4 - Отчетни документи към ДФО и ФТО.

Всички разходооправдателни документи по договори с изпълнители следва да включват текст: „Разходът е по договор за финансиране №..... за предоставяне на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост“.

В случаите, когато разходооправдателните документи са издадени преди датата на сключване на договора за финансиране и в тях не се съдържа горепосоченият задължителен текст, ВП е необходимо да изготви Протоколи 1, 2 и 3, удостоверяващи, че „Разходът е по договор за финансиране №..... за предоставяне на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост“. Цитираните Протоколи 1, 2 и 3 (Приложение № 1, 2 и 3) се представят и за разходооправдателни документи, издадени след сключване на договора за финансиране, когато е технически невъзможно или е пропуснат за включване задължителният текст, посочен по-горе. Посочените протоколи се подписват от ВП/КП и изпълнител по договор, съобразно Протоколи 1, 2 и 3 от настоящите указания. СНД извършва административните проверки по представените разходооправдателни документи в срок до 3 (три) работни дни от постъпване на ДФО в ИСМ/ИСУН (ако е приложимо). При липса на необходими документи срокът може да бъде удължен с още 3 (три) работни дни или да бъде отказано плащане с мотивирано становище.

В случай на отказано плащане, разходооправдателни документи в ИС на МВУ могат да бъдат заявени повторно за плащане чрез ДФО, при отстраняване на констатираните пропуски.

СНД спира плащанията към ВП по договора за финансиране при:

а) Повдигнато с обвинителен акт обвинение за извършено престъпление - измама или корупция (подкуп), касаещо инвестицията;

б) Установен с акт на компетентния орган конфликт на интереси по реда на Закона за противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобитото имущество и Наредбата за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване конфликт на интереси по отношение на лице, участващото в ръководството и/или изпълнението на инвестицията.

СНД може да изиска отстраняване на лица, участващи в изпълнението на

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
---	---	---

инвестицията, спрямо които има започната процедура за установяване на конфликт на интереси или има достатъчно данни по смисъла на чл. 211 от НПК за извършено престъпление, касаещо инвестицията от ПВУ, или данни за престъпно деяние, по отношение на което Европейската прокуратура би могла да упражни своята компетентност по чл. 22 и чл. 25, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 година.

В случай, че ВП не отстрани лицата от изпълнението на инвестицията, СНД може да спре плащанията към него по засегнатата дейност или разход.

Плащанията се възобновяват при отстраняване от инвестицията на лицето/лицата, спрямо които са налице обосновани предположения, че участват в извършването на престъпление в случаите по буква а), или за които е установено, че е налице конфликт на интереси в случаите по буква б), и изключването/заместването на компрометираната дейност със законосъобразна в съответствие с предвиденото за изпълнение на инвестицията.

Плащанията от СНД към ВП се инициират в електронното банкиране на БНБ и одобряват в Системата за електронни бюджетни разплащания (СЕБРА) от СНД.

ГЛАВА 3. ФИНАНСОВО-ТЕХНИЧЕСКИ ОТЧЕТИ

1. Общи положения:

Докладване на изпълнението на инвестициите и напредъка по тях при ВП се извършва чрез подаване на Финансово-технически отчети (ФТО) в ИС на МВУ.

ФТО се представя не по-късно от:

- ✓ до 5-ти април на текущата година за дейности/разходи, извършени в периода м. януари – м. март;
- ✓ до 5-ти юли на текущата година за дейности/разходи, извършени в периода м. април – м. юни;
- ✓ До 5-ти октомври на текущата година за дейности/разходи, извършени в периода м. юли – м. септември;
- ✓ До 5-ти януари на следващата година за дейности/разходи, извършени в периода м. октомври – м. декември на текущата година.

ФТО трябва да съдържат необходимите приложения с пълна информация за доказване на всички аспекти на изпълнението за отчетния период и постигането на заложените етапи и цели.

Водещият партньор следва също така да гарантира, че данните, посочени във ФТО,

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

отговарят на тези в счетоводната система и на документацията по изпълнението на инвестицията, и са налични до изтичане на сроковете за съхранение съгласно чл. 133 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза.

ФТО и документите към тях за отчитане на изпълнението на инвестицията се подават към СНД чрез ИС за ПВУ. При изготвянето на документи в процеса на изпълнение на одобрената инвестиция и при неговото отчитане задължително се спазват образците на документи, утвърдени от СНД.

2. Междинен/окончателен ФТО от ВП

ВП представят веднъж в рамките на съответното тримесечие в ИС за ПВУ ФТО, съдържащ финансова и техническа информация за изпълнението на инвестицията в структуриран вид.

В случай, че даден резултат е изпълнен преди изтичане на съответното тримесечие, ВП може да представи ФТО преди крайния срок, като посочи датата, към която е представена информацията във ФТО. Отчетната информация в следващия ФТО следва да бъде съобразена с датата на предходния отчет, за да има пълнота на информацията.

В случай, че отчетите са неправилно попълнени, непълни и/или некомплектвани с необходимите приложения, СНД може да спре разглеждането на ФТО, като изпрати на водещия партньор искане за пояснения и/или представяне на липсващи документи относно констатираните несъответствия.

ФТО в ИСУН за ВП представлява пакет отчетни документи с два елемента – „Технически отчет“ и „Финансов отчет“. Елемент „Искане за плащане“ към ФТО е неприложим за настоящата процедура.

Периодът на ФТО обхваща отчетени и одобрени ДФО от СНД.

➤ Техническо отчитане:

Чрез попълване на елемент „Технически отчет“ се отчита техническото изпълнение.

В частта за **техническо отчитане** се попълва кратко, точно и ясно описание на всички изпълнени през отчетния период дейности, цялостния напредък по одобрената инвестиция и постигнатите етапи (качествени индикатори) и цели (количествени индикатори). В случай, че част от дейностите, предвидени за съответния период, не са изпълнени към момента на отчитане, и/или не са постигнати предвидените резултати и цели, то те трябва да се опишат, като се посочат причините за тяхното неизпълнение или забавяне. За всяка една

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

дейност коректно следва да се представи информация за напредъка на изпълнението ѝ и съответствието със заложения план-график. Следва да се представи информация за констатирана забава и/или затруднения и проблеми в изпълнението за всяка дейност, както и предприетите мерки от страна на ВП за своевременното реализиране на дейностите по проекта. Когато е необходимо и приложимо следва да се представят и съответните документи, доказващи наличието на забава/проблеми и предприети мерки и действия.

Мониторинг на изпълнението на услуги и строителство се извършва първоначално с представянето на приемо-предавателни протоколи и други документи, доказващи условията за плащане на етап проверка на ДФО. В случай, че в отчетния период не са налице одобрени ДФО от СНД, ВП не прилага към техническия отчет документи, доказващи реалното изпълнение.

Пълен списък от документи, които се изискват за одобрение на изпълнените дейности и свързаните с тях допустими разходи, в т.ч. и допълнително изискани такива на етап проверка на ФТО от ВП, е приложен в Приложение №4 - Отчетни документи към ДФО и ФТО. Списъкът на документите не е изчерпателен, а само насочващ, тъй като спецификата на отделните договори за финансиране предполага и твърде широк спектър от документи, който не е възможно да бъде изчерпателно изброен.

Препоръчително е документите, доказващи техническото изпълнение, да бъдат групирани и прикачени в ИС на МВУ, поотделно за всеки сключен договор, съответно избран изпълнител, когато не е необходимо сключването на договор. Когато е приложимо отчетения напредък за всяка една от дейностите във ФТО следва да бъде подкрепен със съответния доказателствен материал, доказващ изпълнението.

➤ **Финансово отчитане:**

Чрез попълване на елемент „Финансов отчет“ се отчита финансовото изпълнение. Финансовият отчет съдържа извършените разходи за периода на отчитане от ВП, включени в ДФО и одобрени и платени от СНД-ДЖП на ВП – списъкът с извършени разходи се генерира автоматично въз основа на одобрените ДФО от СНД - ДЖП за избрания период на отчитане.

Във Финансово-техническия отчет се отчитат само разходи, отчетени и одобрени в Дневен финансов отчет. Не се създават нови редове и не се отчитат разходи, които не са одобрени или са в процес на одобрение в Дневен финансов отчет. За целта се ползва бутон „Зареди от ДФО“ на ФТО, чрез който автоматично се генерират всички одобрени ДФО в посочения период на отчитане.

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

!!!Детайлна информация относно подготовката и изпращането на „Дневен финансов отчет“ и подготовката и изпращането на „Финансово-технически отчет“ може да откриете във Приложение „Видео – ръководство ПВУ“ от настоящите указания.

Следва да се има предвид, че приложените на етап ДФО документи се генерират автоматично в прикачените документи към съответния разходооправдателен документ. В тази връзка е необходимо да се добавят документите, изрично изискуеми на етап ФТО.

С цел хронологична проследимост и проверка на финансовото изпълнение на предложението за изпълнение на инвестиция следва изискуемите документи, които се изискват на етап проверка на ФТО (счетоводни справки, дневници по ЗДДС и други документи), да бъдат прикачени към модул „Финансов отчет“. Всеки един отчетен разход, генериран от ДФО във ФТО, следва да бъде подкрепен с документи, пълният списък на които е поместен в Приложение №4 - Отчетни документи.

При представяне на първоначален и окончателен ФТО водещият партньор следва да приложи актуална декларация за предоставяне на държавна/минимална помощ (Приложение №9), попълнена и подписана от собственика на СО. Декларацията се представя и при промяна на вече декларираните обстоятелства в периода на изпълнение на инвестицията съгласно посочения в декларацията срок.

3. Спиране на срока за разглеждане на ФТО

СНД може да спре срока за произнасяне по ФТО, като уведоми за това водещия партньор, в случай, че:

➤ В отчета или приложенията към него са налице неясноти, непълноти и/или неточности, които изискват допълнителна проверка. В такива случаи:

а) СНД може да изиска от водещия партньор допълнителна информация и документи, разяснения или поправки, като определя подходящ срок за представянето. В този случай срокът за произнасяне на ФТО спира да тече за времето от изпращане на искането към водещия партньор до представянето на необходимата пълна, ясна и точна информация.

б) ако за допълнителната проверка не е необходима допълнителна информация от водещия партньор, а получаване на становище на друг орган или провеждането на специфична контролна или друга процедура (напр. целева проверка от национални или европейски контролни или одитни органи, и др. под.), срокът за произнасяне по ФТО се спира до

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

получаването на становището, съответно до приключване на другата специфична процедура.

➤ Налице е неприключила проверка по данни за сериозни нередности по договора за финансиране във връзка с изпълнението на инвестицията, вкл. данни за двойно финансиране. В този случай произнасянето по ФТО се спира до приключването на проверката на сигнала за нередност по съответния ред.

В посочените по-горе случаи срокът за произнасяне по ФТО продължава да тече от датата, на която са били отстранени обстоятелствата, послужили като основание за спиране на срока.

4. Пълно или частично одобряване на изпълнението на инвестицията

СНД се произнася по ФТО в съответствие с приложимите към изпълнението на инвестицията правила и изисквания, като одобрява изцяло или частично изпълнението на инвестицията и постигнатите цели, или отхвърля отчета.

В случаите на междинни ФТО, СНД приема частично изпълнението на инвестицията, ако:

- в самото описание на инвестицията (одобреното предложение за изпълнение на инвестицията) е предвидено поетапно частично изпълнение, или
- макар и да не е предвидено поетапно частично изпълнение, СНД прецени, че неизпълнените дейности, етапи и/или цели биха могли да бъдат успешно изпълнени през оставащия период за изпълнение на инвестицията.

В случаите на финален ФТО СНД може да приеме окончателно частично изпълнение на инвестицията, като вземе предвид дали и доколко частичното изпълнение е приемливо с оглед характера и целите на инвестицията, вкл. доколко целите и свързаните с тях дейности са делими, и доколко тези цели са били изпълнени.

Следва да се има предвид, че при одобряването на окончателния ФТО СНД следи за степента на изпълнение на заложените по съответния договор за финансиране индикатори. Предмет на определяне на степента на изпълнение са индикаторите за ключови етапи (качествени индикатори) и за цели (количествени индикатори).

СНД одобрява реално постигнатата стойност на изпълнение.

Данни за реално постигнатата стойност на всеки индикатор се посочват от водещия партньор във финалния отчет за индикаторите, които се отчитат към момента на приключване на изпълнението на инвестицията. Данни за индикаторите, които се отчитат в рамките на определен период след приключване на изпълнението на инвестицията, се предоставят от

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

водещия партньор към момента на изтичане на срока за отчитане или се проверяват служебно от СНД, ако това е изрично предвидено по съответната процедура.

Данните следва да бъдат подкрепени с доказателства и документи.

5. Одобряване на извършени допустими разходи

Въз основа на одобреното пълно или частично изпълнение на инвестицията, СНД одобрява извършените от водещия партньор допустими разходи, пропорционално на одобреното (пълно или частично) изпълнение на инвестицията, освен ако част от тези разходи са засегнати от нередност. В последния случай, независимо от изпълнението на съответните дейности и цели, СНД може да не признае изцяло или частично извършените за това разходи, вземайки предвид тежестта на нарушенията и отражението им върху изпълнението на инвестицията, като предостави на водещия партньор възможност да изложи позицията си. При определянето кои и каква част от извършените допустими разходи да бъдат признати, СНД преценява, но не единствено, доколко съответното нарушение засяга основна дейност или значителна част от инвестицията и в каква степен това компрометира изпълнението на инвестицията.

Окончателната сума на средствата по договора се определя съобразно напредъка и изпълнението на ПИИ, представените разходи за възстановяване от ВП пред СНД и след проверка от СНД за спазване на разпоредбите на договора, Условието за изпълнение на одобрената инвестиция и действащото законодателство.

СНД извършва плащанията в лева съобразно разпоредбите на договора.

СНД може да спре извършването на плащанията по договора без предизвестие, ако след одобрението на ФТО постъпят данни за обстоятелства, свързани с повдигнато с обвинителен акт обвинение за извършено престъпление - измама или корупция (подкуп), касаещо инвестицията и/или установен с акт на компетентния орган конфликт на интереси по реда на Закона за противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобитото имущество и Наредбата за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване конфликт на интереси по отношение на лице, участващото в ръководството и/или изпълнението на инвестицията.

Възобновяването на плащания се извършва след окончателното установяване по съответния ред за липсата на такива обстоятелства.

В случай, че съответното обстоятелство бъде потвърдено, СНД може да прекрати едностранно договора и да изиска връщането на вече изплатеното безвъзмездно финансиране,

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

като одобрените, но неизвършени плащания, се считат за отменени.

Несъответствия, установени в резултат от проверка на ФТО, подаден от ВП, довели до надплащане на разходи по инвестицията със средства от МВУ, както и невъзстановим съгласно националното законодателство ДДС, се остойностяват от СНД и се извършва намаление на общия ангажимент за плащане от МВУ по съответната инвестиция или се определят надплатените средства към ВП. За намаленията на финансирането по договора за финансиране на инвестиция по НПВУ или при определяне на сума за възстановяване:

- СНД уведомява съответния ВП с електронна кореспонденция чрез ИСМ.
- ВП може да изпрати допълнителна информация в срок до четиринадесет дни от датата на получаване на уведомлението.

След изтичане на срока и непредставяне на изискваната допълнителна информация,

СНД извършва съответните намаления и актуализира финансовата информация за разпределението на финансирането по инвестицията. СНД посочва размера на дължимите суми, срока за възстановяването им, данни за банковата сметка, по която да бъдат възстановени, както и реда, по който СНД да бъде уведомен от ВП за доброволно възстановените суми.

6. Потвърждаване от водещия партньор на извършените допустими разходи.

Водещия партньор носи цялостна отговорност за изпълнение на одобрената инвестиция съгласно договора за финансиране от МВУ, в т.ч. и за потвърждаване извършването на всички разходи по одобрената инвестиция чрез фактури и/или документи с еквивалентна доказателствена стойност съгласно приложимото законодателство.

Преди изготвяне на ДФО/ФТО и искане за плащане, водещите партньори правят пълна проверка на документите, представени от изпълнителите по договори в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция, като, ако е приложимо в зависимост от спецификата на договора, извършват и проверка на място на одобрената инвестиция за удостоверяване на изпълнението на заявените за плащане дейности.

Следва да се обърне внимание, че водещия партньор носи отговорност фактическото изпълнение на договорите с изпълнителите да съответства на договореното. При наличие на отклонения между фактическото изпълнение и сключения с изпълнителя договор, това отклонение не трябва да представлява по същество недопустимо изменение на сключения договор, в частност: да не поставя под въпрос сключването на договора за изпълнение, съответно условията, при които същият е бил сключен, и да не води до несъответствие с

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

конкурентните условия, по които изпълнителят е бил избран и договърът е бил възложен в противоречие с равнопоставеното третиране на кандидатите.

При подаване на съответния ФТО, с включени одобрени и платени разходи по ДФО през обхванатия отчетен период, **водещите партньори изрично декларират**, че разходите по одобрената инвестиция, отчетени във ФТО и включени в съответното искане за плащане на ДФО, са действително извършени и отговарят на всички приложими изисквания ("Обща" декларация към ТО на ФТО – Приложение №5), както и Декларация за липса на двойно финансиране (Приложение №6) и Информация за свързани проекти и инвестиции (Приложение №10).

ГЛАВА 4. ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА НЕДОПУСКАНЕ НА НЕРЕДНОСТИ

Съгласно Постановление № 157 на Министерския съвет от 7.07.2022 г. за определяне на органите и структурите, отговорни за изпълнението на Плана за възстановяване и устойчивост на Република България, и на техните основни функции, лицата, отговорни за управлението и изпълнението на Плана (представляващ ВП и екип за управление на проекта), предприемат необходимите мерки, свързани с предотвратяването на измами, корупция, конфликт на интереси и двойно финансиране от Механизма и от други програми на Съюза, както и от други национални или международни източници на финансиране. За целта представляващият ВП и всички членове на екипа подписват декларация за нередности (Приложение №14) и декларация за липса на конфликт на интереси съгласно приложен образец на декларацията (Приложение №15).

„Нередност“ означава всяко нарушение на разпоредба на правото на Общността, в резултат на действие или бездействие от икономически оператор, което е имало или би имало за резултат нарушаването на общия бюджет на Общностите или на бюджетите, управлявани от тях, или посредством намаляването или загубата на приходи, произтичащи от собствени ресурси, които се събират направо от името на Общностите или посредством извършването на неоправдан разход.

Водещият партньор е длъжен при изпълнението на договора да не допуска измама, корупция, конфликт на интереси и двойно финансиране, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз, както и да прилага контроли за тяхното предотвратяване, установяване и коригиране. „Финансови интереси на ЕС“ означава всички приходи, разходи и активи, включени във, придобити чрез или дължими на: бюджета на ЕС; бюджетите на институциите,

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
---	---	---

органите, службите и агенциите на ЕС, създадени съгласно Договорите на ЕС, или бюджетите, пряко или косвено управлявани и контролирани от тях. Нарушенията, свързани с измама, корупция, конфликт на интереси и двойно финансиране, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз, се определят като „сериозни нередности“ при изпълнението на договора.

При изпълнението на договора водещия партньор е длъжен да спазва всички изисквания, произтичащи от приложимите нормативни актове от правото на ЕС и националното законодателство, в това число, но не единствено, нормативните актове, които уреждат бюджетната, финансово-стопанската и отчетната дейност, възлагането и изпълнението на обществени поръчки по реда на ЗОП.

Когато в рамките на дейностите на контрол на СНД се установят индикатори за измама, корупция или конфликт на интереси и двойно финансиране, се прилага процедурата за докладване на сигнали за сериозни нередности. Сигналите за сериозни нередности се изпращат по компетентност на Прокуратурата, КПК, дирекция АФКОС на МВР или Инспектората в зависимост от идентифицираното нарушение за извършване на проверка по случая.

Допуснатите при изпълнението на договора нередности могат да имат за последица:

- едностранно прекратяване на договора за финансиране от страна на СНД;
- цялостно или частично непризнаване на извършените разходи;
- възстановяване на вече изплатеното безвъзмездно финансиране.

Корективни действия при сериозни нередности

СНД спира плащанията със средства от ПВУ към водещ партньор/краен получател при:

- Повдигнато обвинение за престъпление от общ характер (измама или корупция/подкуп), касаещо инвестиция от ПВУ;
- Установен с акт на компетентния орган - инспектората при съответния първостепенен разпоредител или КПК - конфликт на интереси по ЗПК.

Спирането на плащанията по инвестицията е пропорционално на отражението, което имат измамата, корупцията или конфликтът на интереси върху него. Ако те касаят основна дейност или засягат значителна част от инвестицията, или ако са свързани с лице собственик на и/или представляващ юридическо лице – ВП или физическо лице – ВП (има достатъчно данни, че полученото в резултат на извършеното престъпление/нарушение е постъпило в патримониума на това лице, което компрометира изпълнението на инвестицията), се спират

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

плащанията по цялата инвестиция. Ако сериозната нередност засяга само определена обособима част от инвестицията или лицето, участващо в осъществяването на тази нередност, може да бъде отстранено, без това да повлияе на изпълнението на инвестицията и това може да бъде обосновано, спира се само съответстващото за изпълнението на обособимата част плащане.

ГЛАВА 5. ОТЧИТАНЕ НА ДОГОВОРИ ЗА ПРОЕКТИРАНЕ, СТРОИТЕЛСТВО (СМР), ИНЖЕНЕРИНГ, ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА СТРОИТЕЛЕН НАДЗОР И ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА АВТОРСКИ НАДЗОР („СТРОИТЕЛНО ДОСИЕ“)

Съгласно административните договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по НПВУ, Водещите партньори (ВП) и Администратори на безвъзмездна финансова помощ (АБФП), които изпълняват договори за финансиране по Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) към МРРБ в качеството му на СНД, имат задължение да представят доказателства за изпълнението на финансираните дейности. При наличието на дейности, свързани със строителство, следва да се подготви пълно „строително досие“ по съответния договор в ИСУН 2020. ВП и АБФП са задължени да прикачват „строителното досие“ в ИСУН 2020 към всеки Финансово-технически отчет (ФТО), с които се отчита изпълнението по договори за строителство, строителен надзор, проектиране и авторски надзор.

Техническата документация към всеки отделен договор с изпълнител задължително следва да бъде обособена в отделна папка, прикачена в .rar формат. Същата следва да носи наименованието на фирмата изпълнител (пример „АБВ“ ООД, ако има няколко договора с един изпълнител, да се посочи и номерът на съответния договор с изпълнител). Всеки отделен файл в нея трябва да носи наименованието на съответния документ. В случай на голям брой документи, документацията може да се обособи в отделни папки в .rar формат.

В случай на извършени промени, ВП следва да представят и Заменителна/и таблица/и за извършени промени в СМР във формат “.xls” (MS Office Excel) и подписана в .pdf формат, съгласно Приложение № 20 - Заменителна таблица.

ВП може да допълва досието единствено в случаи, в които СНД е изискал представяне на допълнителни документи. Представянето на допълнителни документи се извършва в срока, указан в писмото, с което същите са изискани от СНД, като документите се качват в системата ИСУН 2020 и едва след окончателното им качване в електронното досие, ВП уведомява СНД по надлежен ред.

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

Министерство на
регионалното развитие и
благоустройството

План за
възстановяване и
устойчивост

Определение за „строително досие“ се съдържа в Наредба № 3 от 31.07.2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството, а именно: **документацията от строителното досие на обекта (актове, протоколи, дневници, декларации за съответствие на вложените строителни продукти и други документи, изискващи се по съответен нормативен акт), както и на тези за проведени изпитвания, измервания и др., доказващи правилността на изпълнението, и др.**

За изпълнените СМР дейности (на междинен етап или окончателно изпълнение на СМР), документацията, оформяща електронното строително досие, въведена в ИС на ПВУ, следва да съдържа следните основни документи:

1. Опис от бенефициента за приложената строителна документация - съгласно Приложена строителна документация съгласно Наредба 3/2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството (Приложение № 21 - Опис строително досие).

2. Документ, удостоверяващ правото на ползване върху съответния недвижим имот, обект на интервенция (нотариален акт, договор за наем и други – **когато е приложимо**);

3. Документи, свързани с изготвянето на инвестиционните проекти:

3.1. Виза за проектиране на основание чл.140 от ЗУТ, **когато е приложимо**.

3.2. Договор за изработването на инвестиционен проект и/или авторски надзор по време на строителството;

3.3. Технически проект (ако е приложим) - при отчитане на окончателно плащане на дейности по изработване на технически инвестиционен проект (ТИП), финансирани със средства по НПВУ.

Забележка: Ако техническия инвестиционен проект се одобрява по реда на Закона за устройство на територията за издаване на Разрешение за строеж, то следва да бъде представен с наличието на всички атрибути, потвърждаващи съгласуването и одобряването му от съответните органи.

3.4. Работен проект (ако е приложим) - при отчитане на окончателно плащане на дейности по изработване на работен инвестиционен проект, финансирани със средства по НПВУ.

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
---	---	---

Забележка: Ако работния инвестиционен проект се одобрява по реда на Закона за устройство на територията за издаване на Разрешение за строеж, то следва да бъде представен с наличието на всички атрибути, потвърждаващи съгласуването и одобряването му от съответните органи.

3.5. Копие на съгласувана Количествено-стойностна сметка (КСС) като част от проектно-сметната документация на инвестиционния проект.

3.6. Съгласувателни писма със съответните институции, сертификати, лицензи и др. документи съгласно приложимото законодателство;

3.7. Приемо-предавателен протокол за придобиване на инвестиционен проект, подписан от бенефициента и изпълнителя (в случай че е приложимо).

3.8. Друга документация съгласно условията на договора - възлагателни писма, документация, удостоверяваща получаването, връщането, съгласуването и предаването на инвестиционния проект, и др.

4. Разрешение за строеж или становище защо не е необходимо разрешение за строеж (ако е приложимо), заедно със становище за категорията на обекта (ако е приложимо);

Забележка: Ако съгласно договора за изготвяне на проектна документация окончателното плащане по изготвяне на технически / работен проект е обвързано с издаването на Разрешение за строеж, то следва разрешението да се представи заедно с проектната документация при отчитане на окончателно плащане на дейности по изработване на технически инвестиционен проект.

5. Документи, свързани с осъществяване на строително - монтажни дейности:

5.1. Договор за СМР със съответната количествено-стойностна сметка (КСС);

5.2. Заповеди за определяне на:

✓ Технически ръководител на обект от страна на строителя;

✓ Длъжностно-лице по безопасност и здраве в строителството

✓ Експерт контрол по качество (ако е приложимо).

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

Министерство на
регионалното развитие и
благоустройството

План за
възстановяване и
устойчивост

✓ Други лица, определени по контрола на изпълнението на строително-монтажните работи;

5.3. Документи по започване на строителството:

✓ протокол за откриване на строителна площадка и за определяне на строителна линия и ниво (приложения № 2 и 2а към чл. 7, ал. 3, т. 2 от Наредба № 3 от 31.07.2003 г.)

или,

✓ възлагателно писмо

✓ Заповедна книга - Приложение № 4 към чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 3 от 31.07.2003 г.

5.4. Документи по Наредба № 3 от 31.07.2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството, в зависимост от тяхната приложимост:

✓ Констативен акт за установяване съответствието на строежа с издадените строителни книжа и за това, че подробният устройствен план е приложен по отношение на застрояването (приложение № 3 към чл. 7, ал. 3, т. 3); **ако е приложимо**;

✓ Акт за приемане на извършените строителни и монтажни работи по нива и елементи на строителната конструкция (приложение № 7 към чл. 7, ал. 3, т. 7) **ако е приложимо**;

✓ Акт за установяване състоянието на строежа при спиране на строителството (приложение № 10 към чл. 7, ал. 3, т. 10);

✓ Акт за установяване състоянието на строежа и строителните и монтажните работи при продължаване на строителството за всички спрени строежи по общия ред и предвидените в т. 10 други случаи (приложение № 11 към чл. 7, ал. 3, т. 11);

✓ Акт за установяване на всички видове строителни и монтажни работи, подлежащи на закриване, удостоверяващ, че са постигнати изискванията на проекта (приложение № 12 към чл. 7, ал. 3, т. 12);

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
---	---	---

✓ Акт за установяване на щети, причинени от непреодолима природна сила и др. (приложение № 13 към чл. 7, ал. 3, т. 13);

✓ Акт за приемане на конструкцията (приложение № 14 към чл. 7, ал. 3, т. 14);

✓ Констативен акт за установяване годността за приемане на строежа (част, етап от него) (приложение № 15 към чл. 7, ал. 3, т. 15);

✓ Протокол за установяване годността за ползване на строежа (приложение № 16 към чл. 7, ал. 3, т. 16) - Разрешение за ползване или удостоверение за въвеждане в експлоатация;

✓ Протоколи за проведени 72-часова проби при експлоатационни условия (приложение № 17 към чл. 7, ал. 3, т. 17);

5.5. Снимки на сградите и терените преди и след извършването на строителството.

6. Други документи, изготвени от строителен надзор, в приложимите му части:

6.1. Договор за строителен надзор и/или оценка на съответствието;

6.2. Комплексен доклад за оценка на съответствието на инвестиционния проект с основните изисквания към строежите, съгласно чл. 142, ал. 1-5 от ЗУТ (ако е приложимо) или протокол за приемане от експертен съвет на одобряващата администрация;

6.3. Окончателен доклад до ДНСК, РДНСК или Общината чл. 177 ЗУТ;

6.4. Технически паспорт на строежа;

6.5. Друга документация съгласно условията на договора - възлагателни писма, приемно-предавателен/ни протокол/и за удостоверяване извършването на дейността/те по договор.

7. Документи, свързани с разплащане на строителството:

7.1. Протоколи за приемане на действително изпълнени видове и количества СМР:

ВП следва да ползват публикувания унифициран образец на Протокол за приемане на действително изпълнени видове и количества СМР във формат “xls” (MS Office Excel) и подписан от Изпълнител и ВП в “.pdf формат“ (Приложение № 19) При съставяне на

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

протоколите трябва ясно да се разграничат приетите СМР по вида разход - безвъзмездна финансова помощ, национално финансиране, собствен принос, и/или непредвидени разходи. При непредвидени разходи по договора за СМР, същите се актуват чрез документалното им доказване след приключване и приемане на основните СМР на обекта, и/или съгласно условията на договора с изпълнителя.

7.2. Заменителна/и таблица/и (ако е приложимо) - при наличие на замени на количества и видове работи, то заменянето им трябва да е обосновано и баланса на отпадащите и стойността на надвишените или нови количества и видове работи трябва да е нулев. Наличието на надвишени или отпаднали количества, отпаднали или нововъзникнали работи трябва да е обосновано с констативни актове или със заповеди съгласно заповедната книга. Документите, които обосновават изготвянето на заменителни таблици, трябва да се прикачат към строителната документация. ВП следва да ползват публикувания унифициран образец на Заменителна таблица във формат “.xls” (MS Office Excel) и подписан в “.pdf формат” (Приложение № 20 - Заменителна таблица).

Забележка: Съгласно раздел III, т. 3 непредвидени разходи при договори за инженеринг НЕ се допускат. Следователно при договори за инженеринг в заменителните таблици се допуска само замени на количества работи и отпадане на видове строително-монтажни работи, като баланса на отпадащите и стойността на надвишените количества и видове работи трябва да е нулев или отрицателен. Не се допуска въвеждането на нововъзникнали строително-монтажни работи.

8. Документи, свързани с контрола и приемането на изпълнението от страна на възложителя:

8.1. Договор за инвеститорски контрол/консултант по време на строителството и въвеждане на строежа в експлоатация, или Заповед за определяне на лице/лица, осъществяващо контрола и приемането на изпълнението от страна на възложителя

8.2. Документация във връзка с отчитането изпълнението, съгласно условията на договора;

9. За отчитане на размера на действително извършените разходи по режим „минимална помощ“ се попълва Приложение №22 - Отчитане на разходи по режим „минимална помощ“ от ВП, ведно с приложени допълнителни документи (ако е приложимо).

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

Приложение №22 се прилага към всеки ДФО като се попълват приложимите разходи, които се отчитат със съответният ДФО.

Горепосоченото изброяване е примерно и неизчерпателно, като с оглед спецификата на строителството, възложителят следва да представи всички относими за съответния етап на отчитане към ФТО, и необходими документи във връзка с изпълнението на обекта.

Файловете на документите от електронното строително досие следва да се качват в приоритетна редакция на изброяването им.

Качените файлове на документите от електронното досие на обществената поръчка се наименуват по начина, съответстващ на тяхното индивидуализиране и съдържание, съобразно указания начин за именуването им.

При прикачване на файловете на документи, които съдържат приложения, основният документ заедно с приложенията към него се сканират в един файл и се качват съобразно горепосочения ред и начин на именуване на основния файл. Препоръчва се при сканирането файловете да се запазват във формат .pdf.

Документите се прикачват към ФТО в отделен архивиран файл.

ГЛАВА 6. ПРОВЕРКИ НА МЯСТО

СНД, както и определени от него независими експерти, при необходимост от специфична експертиза, могат да извършват посещения на място с цел установяване на напредъка по изпълнението на дейностите и постигане на ключовите етапи и цели на инвестицията, удостоверяване на административните, техническите и финансовите аспекти по изпълнението на договорите за финансиране, или с цел проверка на други обстоятелства (напр. забавяне, неизпълнение и/или други обстоятелства, които могат да компрометират изпълнението на инвестицията).

Посещенията могат да включват проверката на всички оригинални документи, свързани с изпълнението на договора за предоставяне на финансиране, както и провеждането на срещи със законния представител на водещия партньор, ръководителя и членове на екипа по изпълнение на инвестицията.

По време на проверките на място може да се удостоверяват и/или проследяват следните обстоятелства и факти (изброяването не е изчерпателно):

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

Министерство на
регионалното развитие и
благоустройството

План за
възстановяване и
устойчивост

- Напредъка по изпълнението на инвестицията и съответствието със заложеното в договора за финансиране, включително и изпълнението на специфичните ангажименти на водещия партньор и партньора/ите, ако има такива, съгласно сключения договор за финансиране;
- Наличие на съответствие между планираните и реализираните дейности, съответно между планираните и постигнатите етапи и цели;
- Техническите аспекти на изпълнението на договора по отношение на извършените услуги, доставки и СМР и тяхното съответствие със заложеното в договора за финансиране.
- Наличието на одитна следа (цялата документацията по изпълнената инвестиция е налична и се съхранява в отделно досие), която позволява проследяването на изпълнението на всички дейности;
- Осигуряването на необходимата информация и публичност относно финансирането на изпълняваната инвестиция от ЕС чрез инструмента NextGenerationEU;
- Изпълнението на договорните ангажименти от страна на водещия партньор и партньора/ите, ако има такива, включително ангажиментите, произтичащи от задълженията за гарантиране на устойчивост на инвестицията в определения период след нейното приключване;
- Спазване на принципа „за ненанасяне на значителни вреди“;
- Наличие на възникнали и/или потенциални проблеми и рискове, като при идентифициране на такива може да бъдат отправени препоръки и срок за тяхното преодоляване/отстраняване;
- Индикатори за нередности и измами („червени знамена“);
- Изпълнението на констатации/препоръки, направени в резултат от предходни проверки на място, ако има такива.

При проверките на място при ВП се цели да се потвърди на място, че отчетеният с ФТО напредък съответства на физическия напредък на място, включително преглед на документи, налични на мястото на изпълнението (напр. заповедна книга, издадени протоколи съгласно ЗУТ и др.).

Констатациите и препоръките от проверката на място се предоставят на ВП при проверката за предприемане на съответни мерки в определен срок при наличие на установени пропуски или за информация при липса на такива. ВП се запознава на място и с направения

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
---	---	---

снимков материал. Съставя се нарочен констативен протокол от проверка на място. По време на проверката на място се извършва проверка на реално изпълнените дейности с отчетното във ФТО.

СНД може да извършва проверки на място на всеки водещ партньор по всяко време на изпълнение на инвестицията съгласно чл. 22 и чл. 23 от договора за финансиране и Условието за изпълнение на одобрените инвестиции, с цел да потвърди постигнатите резултати (ключови етапи и цели), допустимостта на разходите, спазването на изискванията за гарантиране на устойчивост на инвестицията и други задължения на водещите партньори, произтичащи от договора за финансиране.

СНД планира и извършва проверки на място при ВП. Проверките на място се планират на базата на установени пропуски/несъответствия на данните в получените от ВП ФТО или забавяне или неизпълнение на етапите и целите, които подлежат на отчитане пред ЕК, и/или при други обстоятелства, най-малко веднъж в периода на изпълнение на инвестицията. СНД запазва възможността да извършва и допълнителни проверки в процеса на изпълнение на инвестицията с цел проследявана на реалния напредък и съответствието с отчетеното във ФТО.

Проверките на място, които СНД осъществява, могат да бъдат извършени и без предварително уведомяване на ВП, напр. когато са налице съвкупност от рискови фактори, индикиращи фиктивно изпълнение на инвестиция, при вече идентифицирана високорискова инвестиция или друго по преценка на СНД.

При проверките на място водещия партньор/крайният получател трябва да оказва съдействие и да осигури физически достъп до всички места, където се изпълнява договора за финансиране и се съхранява проектната документация, както и до информационната система, в която е отразено изпълнението на инвестицията.

В случай че крайният получател/водещият партньор откаже да предостави документи, свързани с изпълнението на договора за финансиране или откаже да сътрудничи на експертите от СНД по какъвто и да било начин, то в тези случаи СНД има право да прекрати договора за предоставяне на финансиране на основание Общите условия на договора и да изиска цялостното или частично възстановяване на предоставеното безвъзмездно финансиране в зависимост от характера на нарушението. Водещият партньор/крайният получател се задължава да възстанови на СНД всички получени средства по договора и в случай, че три или повече пъти не е осигурил достъп или не е намерен на мястото на

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
---	---	---

изпълнение на договора без обективни причини.

Проверки на място могат да бъдат провеждани и с цел проследяване на устойчивостта на проектите, след приключване изпълнението на инвестицията.

Освен СНД, проверки на място във връзка с изпълнението на инвестицията могат да бъдат извършвани и от други национални и европейски органи, като Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“, Агенцията за държавна финансова инспекция, Националната агенция за приходите, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и други национални и европейски контролни и одитиращи органи.

ГЛАВА 7. ИНФОРМАЦИЯ, КОМУНИКАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ. ДОКУМЕНТАЦИЯ

Всички водещи партньори по Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) трябва да прилагат мерки за информация, комуникация и публичност, за да осигурят видимост на инвестициите от Европейския съюз сред широката общественост. Съгласно разпоредбите на чл. 34 на Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 година, водещите партньори /крайните получатели са длъжни да посочват произхода и да осигуряват видимост на финансирането от Съюза, като при всички мерки за информация, комуникация и публичност, изрично се указва произходът на финансиране чрез поставяне на:

- Емблемата на ЕС в съответствие с посочените технически характеристики с упоменаването „финансирано от Европейския съюз – NextGenerationEU“. Логата са налични тук: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/logos_downloadcenter/
- Оперативни насоки за използване на емблемата на ЕС за периода 2021-2027 г. можете да намерите тук: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/eu-emblem-rules_en.pdf
- Наръчник за комуникация и шаблони към него, които можете да намерите тук: https://eufunds.bg/sites/default/files/uploads/eip/docs/2024-06/1.%20NCS%20Appendix%201_Beneficiary%27s%20Handbook%20final.pdf

Основните дейности по информация, комуникация и публичност на водещия партньор трябва да изпълняват следните общи цели:

- информират за източника на европейско съфинансиране – инструмента NextGenerationEU на ЕС;

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

- да популяризират ролята на МВУ като механизъм за икономическото и социално възстановяване от кризата, породена от COVID-19 пандемията;
- да информират широката общественост за ролята, която играе Европейският съюз съвместно с държавите-членки при отпускането на помощта и за резултатите от нея;
- да гарантират максимална прозрачността в процеса на усвояване на средствата от МВУ и изпълнението на финансираните инвестиции;
- да подпомогнат за изграждането и поддържането на обществено доверие към процесите по изпълнение и управление на Плана за възстановяване и устойчивост;
- да популяризират Плана като основополагащ документ за зелена и цифрова трансформация на икономиката в контекста на целите на Зелената сделка.

По време на осъществяването на дадено предложение за изпълнение на инвестиция (ПИИ) ВП информира обществеността за получената подкрепа, като:

- Включва на уебсайта, когато такъв съществува – кратко описание на инвестицията, нейните цели и резултати, като откроява финансовата подкрепа от ЕС.
- Във всеки документ, свързан с изпълнението на инвестицията, се посочва финансовата подкрепа от ЕС.
- По време на изпълнение на строително монтажните дейности поставя информационна табела за оповестяване приноса на МВУ.
- До една седмица след приключване на СМР дейностите се поставя постоянна обяснителна табела (плака).
- Провежда откриващо и закриващо публично събитие за проекта. В случаите, когато дадена организация е водещ партньор по повече от един проект, тя може да проведе едно публично събитие по време на което да предостави информация за всички изпълнявани от нея проекти.

За осигуряване на видимост на инвестициите от Европейския съюз сред широката общественост всички водещи партньори/крайни получатели са задължени да документират и представят напредъка на своите проекти чрез предоставяне на снимков материал и кратко резюме (до 350 думи) на проекта в два ключови етапа на изпълнение:

1. Начален етап на проекта

Описание: В този етап се документира началото на проекта, като се представят основните дейности и първоначалните стъпки, които са предприети.

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

Министерство на
регионалното развитие и
благоустройството

План за
възстановяване и
устойчивост

• Снимков материал: Изисква се предоставяне на 1 до 5 снимки, които визуално илюстрират началния етап на проекта. Снимките могат да включват:

- Заснемане на мястото преди започване на работа.
- Подготовителни дейности (напр. подготовителни срещи, начално оборудване, първоначални строителни работи).

• Подписване на договори, церемонии по първа копка и други събития, свързани със старта на проекта.

• др.

• **Резюме:** Резюмето трябва да съдържа кратко описание на началния етап на проекта, като включва:

• Основните цели и задачи, които проектът си поставя.

• Основните участници и техните роли.

• Очакваните ползи от проекта.

• Първоначални предизвикателства и предприети мерки за тяхното преодоляване и др.

2. Етап след приключване на изпълнението

Описание: Този етап включва окончателното представяне на резултатите от проекта след неговото завършване.

• **Снимков материал:** Изисква се предоставяне на 1 до 5 снимки, които показват крайния резултат от проекта. Снимките могат да включват:

• Завършена инфраструктура, нови съоръжения или придобитото оборудване в употреба.

• Събития по откриване или предаване на обектите.

• Визуализация на постигнатите цели и резултати.

• др.

• **Резюме:** Окончателното резюме трябва да включва:

• Обобщение на постигнатите цели и резултати от проекта.

• Анализ на въздействието на проекта върху целевата група или общността.

• Оценка на устойчивостта на резултатите и потенциал за бъдещо развитие.

• Заключение и препоръки за бъдещи проекти и др.

Забележка:

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
--	--	--

- **Формат на снимките:** Всички снимки трябва да бъдат във висококачествен формат, който позволява ясно визуализиране на показаните обекти и дейности. Всички снимки/видео трябва да бъдат придружени с декларация (свободен текст), разрешаващ публичното им използване от СНД за популяризиране на проекта и извършените дейности.
- **Предоставяне на материали:** Снимковият материал и резюметата трябва да бъдат представени в ИСУН, раздел Кореспонденция.
- **Поверителност и авторски права:** При предоставяне на снимковия материал е важно да се спазват изискванията за поверителност и авторски права, като се избягва заснемането на лица или обекти без тяхното съгласие.

Във всеки документ, свързан с изпълнението на проекта, се посочва финансов принос на ЕС. Всички доставки и услуги, извършени по договора за финансиране от МВУ, във всички обяви, публикации, изработени материали, плакати, стикери, рекламни клипове и др., свързани с изпълняваната инвестицията, всеки краен получател е длъжен да посочва, че проектът е получил финансиране от Европейския съюз чрез инструмента NextGenerationEU, като съдържа номера и наименованието на изпълняваната инвестиция.

Неспазването на правилата за информация, комуникация и публичност може да доведе до непризнаване на част или на цялата стойност на извършените по проекта разходи, като ще бъдат прилагани съответни европейски и национални норми, както и правила, заложи в договора за финансиране.

ГЛАВА 8. ДОКУМЕНТАЦИЯ

1. Задължение за съхранение на документацията

Водещият партньор отговаря за цялостното съхранение на документацията по договора за финансиране, включително на разходооправдателни документи, записи в счетоводната/разплащателна система, статистически данни и други данни, отнасящи се до финансирането, както и записи и документи в електронен формат, в продължение на пет години след плащането на баланса (окончателно плащане), или когато няма такова плащане, след последното плащане. Задълженията за съхранение на документацията от водещият партньор и неговите партньори са посочени в чл. 133 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза. Съществува единствено изключение в срока на

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
---	---	---

съхранение - когато финансирането не надхвърля 60 000 EUR, тогава периодът за съхранение на документацията е три години.

Информацията и документите се съхраняват под формата на оригинали или заверени копия на оригиналите или на общоприети носители на информация, включително електронни версии на оригинални документи или документи, съществуващи единствено в електронен формат. При съществуващи електронни версии не се изискват оригинали, когато тези документи отговарят на приложимите правни изисквания, за да се смятат за равностойни на оригиналите и да се използват за одитни цели;

Като изключение от общото правило по 133 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 за съхранение на документация, информацията и документите, отнасящи се до одити, обжалвания, съдебни спорове, искове във връзка с правни задължения или с разследвания на OLAF, се съхраняват до приключването на тези одити, обжалвания, съдебни спорове, искове или разследвания. Във връзка с информация и документи, отнасящи се до разследвания на OLAF, задължението за съхранение на документация се прилага за срок, различен от този по 133 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509. Срокът се посочва в уведомленията на адресата за тези разследвания;

Съхранението на документите по договора за финансиране има за цел установяване на одитна следа по начин, позволяващ извършването на контрол, проверка, одит и оценка от всички заинтересовани страни.

В случаите, когато предоставянето на финансиране представлява държавна/минимална помощ – ВП съхраняват документацията за период от 10 бюджетни години от датата на предоставяне на последната индивидуална помощ.

Въз основа на подписания договор за финансиране всеки ВП е ангажиран да информира СНД при промяна на действителния собственик на получателя на средства по смисъла на § 2 от ДР на ЗМИП, като тази информация се въвежда в ИС за Механизма и нейната актуалност и достоверност се проверява от СНД. Съхранението на горепосочената информация се осигурява в ИС за Механизма, като за целите на контрола и одита администраторът на системата предоставя достъп до същата при спазване на разпоредбите на приложимото законодателство, свързано със защита на личните данни;

Във всеки ФТО, който ВП подава за изпълнението на инвестицията, се представя актуална информация за свързани проекти или инвестиции (Приложение №10), които ВП изпълнява с финансиране от други програми/инициативи на ЕС с оглед недопускане на двойно

 <p>Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU</p>	<p>Министерство на регионалното развитие и благоустройството</p>	 <p>План за възстановяване и устойчивост</p>
---	---	---

финансиране на дейностите, които са част от инвестицията, финансирана от Механизма. При сходство в изпълнявани от ВП дейности ВП прави ясна демаркация. В случай че липсва промяна на вече представена информация в предходни ФТО, същата може да не се представя повторно.

2. Изисквания по отношение на съхранението на документацията

ВП предоставя чрез информационната система за ПВУ всички доклади на одитните и контролните органи, издадени в резултат на извършени по инвестицията одитни ангажименти и проверки, както и пълна информация за предприетите корективни действия в срок до три работни дни от получаването им.

Всички документи по договора за финансиране, извън тези съществуващи само в електронна версия в ИС на МВУ, следва да се съхраняват, подредени систематично и хронологично в папки (класьори), на определеното за това място. Всеки класьор трябва да съдържа опис и етикет с наименованието и номера на договора за финансиране. Документите на хартиен носител се съхраняват в оригинал или заверено копие с гриф „Вярно с оригинала“ от лице, което има право да извършва такава заверка. За всяко досие от архива се води опис.

Всички документи се описват и завеждат в актуален регистър, който се организира от водещият партньор, като определя и отговорно лице за неговото поддържане. Регистърът съдържа информация за местонахождението на оригиналните документи по ПИИ,

3. Правила по отношение на документите във връзка с въвеждане на единната европейска валута;

В съответствие с чл. 11 от Закона за въвеждане на еврото в Република България (ЗВЕРБ): въвеждането на еврото не засяга действието на съществуващите правни инструменти с позовавания на лева или с препратки към лева. В тази връзка всички документи, издадени преди 01.01.2026г. с позовавания на лева в следствие на изпълнението на АДБФП: договори с изпълнители на СМР/услуги, разходо-оправдателни документи, актове за приемане на изпълнение СМР дейности и др. не следва да се преиздават, като ще се считат за стойности в евро при прилагане на официалния валутен курс и правилата за превалутиране по чл. 12 и съответно за закръгляване по чл. 13 от ЗВЕРБ.

При извършване на превалутирането следва да се спазват и правилата посочени в Приложение „Указания за работа с ИСУН - евро_портал“, документ представен към Ръководството и наличен на <https://eufunds.bg/bg/node/19727>.

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

Министерство на
регионалното развитие и
благоустройството

План за
възстановяване и
устойчивост

4. Достъп до документацията

ВП се задължава да съхранява, осигурява и предоставя при проверки на място и при поискване от СНД и/или при проверки на мястото на изпълнение на инвестициите на националните контролни и одитиращи органи, органите на Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите (OLAF, Европейската сметна палата(ЕСП), Европейската прокуратура и/или техните представители, всички документи, свързани с изпълнението на инвестицията, поискани от тях в срока за съхраняване на документацията по изпълнението на инвестицията, посочен в чл. 14.8 от Общите условия на договора за финансиране и приложимото национално и европейско законодателство (сред тях Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, Регламент (ЕС) 2023/2831.

Списък на приложенията:

Приложения Обществени поръчки	
1.	Указания_ОП_ЖП_СНД-МРРБ
2.	Приложение - Декл конфликт на интереси
3.	Приложение - Обяснителна записка
4.	Приложение - Справка възлагане сходни дейности
5.	Приложение - Справка за извършени промени на експерти в екипа за изпълнение на поръчката
6.	Приложение - Справка лица, изготвили документация по ОП
7.	Приложение - Таблица за спазване на сроковете за даване на разяснения – Приложение 9-15
Приложения ДФО_ФТО	
8.	Приложение № 1: Протокол 1
9.	Приложение № 2: Протокол 2
10.	Приложение № 3: Протокол 3
11.	Приложение № 4: Отчетни документи за ДФО и ФТО
12.	Приложение № 5: "Обща" декларация към ТО на ФТО
13.	Приложение № 6: Декларация за липса на двойно финансиране
14.	Приложение № 7: Финансова идентификация

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

Министерство на
регионалното развитие и
благоустройството

План за
възстановяване и
устойчивост

15.	Приложение № 8: Декларация за банкова сметка
16.	Приложение № 9: Декларация de minimis
17.	Приложение № 10: Информация за свързани проекти и инвестиции
18.	Приложение № 11: Таблица единна ставка РОУ
19.	Приложение № 12: Образец на Доклад за оценка на ен. спестявания
20.	Приложение № 13: Образец Протокол спестявания НПВУ
21.	Приложение № 14: Декларация за нередности
22.	Приложение № 15: Декларация конфликт на интереси
23.	Приложение № 16: Опис разходи ДДС
24.	Приложение № 17: КЛ самооценка DNSH
25.	Приложение № 18: Декларация за строителна документация
26.	Приложение № 19: Протокол изпълнени СМР (бивш обр.19)
27.	Приложение № 20: Заменителна таблица
28.	Приложение № 21: Опис_строително_дос
29.	Приложение № 22: Отчитане на разходи по режим минимална помощ
30.	Видео-ръководство_НПВУ
31.	Указания за работа с ИСУН-евро_портал